

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
169. (1489.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2228 ▲
1 amerikai dollár	2,9244 ▲
100 magyar forint	1,5559 ▲

Aktuális

2

Hol lehet Kadhafi?

Moammer el-Kadhafi szülővárosára, illetve jelenlegi feltételezett tartózkodási helyére – a tengerparti Szirtre és a Tripolitól délkeletre fekvő Bani-Valídra – összpontosította legutóbbi légi csapásait a NATO. Szirt térségében az elmúlt 24 órában 19 célpont ellen intézett támadást a szövetség.

Társadalom

7

**Elbúcsúzott
Menahem Hakohen főrabbi**

Tizenhárom év szolgálat után elbúcsúzott tegnap a romániai zsidó közösségtől annak szellemi vezetője, Menahem Hakohen főrabbi. A bukaresti Nagy Zsinagógában tartott rendezvényen elmondta, fájó szívvel hagyja itt a romániai zsidó hitközséget.

Kultúra

8

Új színház új névvel, új évaddal

Új néven vág neki „újkori” története első évadának az önálló nagyváradi magyar színház. A héten előbb a városi, majd a megyei önkormányzat testület is egyhangúlag megszavazta, hogy az intézmény a Szigligeti Színház nevet viselje.

Vezércikk

3

Ciános pezsgőbontás

Mostanság az államfő mondja meg, mi is tulajdonképpen az állam érdeke. Újabb az, hogy a központi jegybank minél nagyobb aranykészletet halmozzon fel. Akár a sokat vitatott, az ország és a környező államok környezetét egyaránt veszélyeztető – mondjuk ki: mérgező – verespataki aranybánya-projekt beindításának árán is. ▶

Bogdán Tibor

Fejetlenség és titkolózás

Ma lép hivatalába Budapesten a Bethlen Gábor Alap új vezetősége**Mikor jön a támogatás? Az Erdélyi Múzeum Egyesület kolozsvári székházára tavaly került fel a „Nemzeti jelentőségű intézmény”-tábla** Fotó: Sipos M. Zoltán

Ma lép hivatalába a Bethlen Gábor Alap új vezetősége, ám nincs jele annak, hogy megszűnne a határon túliak támogatáspolitikáját jellemző eddigi budapesti „fejetlenség”. Továbbra sem tudni, hogyan módosítja az Orbán-kabinet az úgynevezett nemzeti jelentőségű intézmények körét. Az előző budapesti kormány összesen 15 erdélyi szervezetnek, alapítványnak, folyóiratnak folyósított pályázatát nélküli, normatív támogatást, vezetőik azonban félnek szóvá tenni az idejű finanszírozás elmaradását. A Magyar Állandó Értekezlet javaslattétvévként vesz részt a döntési folyamatban, ám Budapest nem kereste meg az RMDSZ-t a kérdésben. **7. oldal ▶**

**„Elveszett”
a Mócvidék?****ÜMSZ**

▶ Még nem döntötte el a Kolozs megye RMDSZ-szervezet, állít-e jelöltet a Pálffy Mózes Zoltán halálával megüresedett képviselői székre, ha kiírják az időközi választásokat. Mivel az elhunyt politikus a főleg mocsvidéki településeket tömörítő egyéni választási körzetben nyert visszaosztással mandátumot, ha lenne is jelölt, kevés az esélye, hogy a parlamentbe kerüljön – ismerte el lapunknak Máté András Levente, a szervezet elnöke. Megegyeztetten azonban, hogy akár az is megtörténhet: a megüresedett képviselői helyre nem írják ki már választásokat. **3. oldal ▶**

„Szemellenzős” külpolitika?

▶ Több figyelmet kell fordítani a külpolitikára – ez volt a román külügyi misszióvezetők éves találkozájának konklúziója, amely

let a bukaresti Radisson szállodában tartott tegnapi rendezvényen a felszólalók közül többen is megfogalmazták. **3. oldal ▶**

Boc: a megszorítások ellenére vannak külügyi sikerek Fotó: Salamon Márton László**Negyedével
kisebb regadó**

▶ Huszonöt százalékkal csökken a gépjárművek környezetszennyezési adója, miután a kormány tegnapi ülésén jóváhagyta a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium erre vonatkozó törvénytervezetét. Eszerint azok a polgárok, akik a 2008. július elseje óta érvénybe levő törvény alapján nagyobb környezetszennyezési adót fizettek, mint amennyit az új törvénytervezet előír, visszakérhetik az adókülönbség értékét. A környezetszennyezési adót a tulajdonosnak egyszer kell kifizetnie – hazai vagy külföldi gyártású, új és másodkézből vásárolt, hazánkban először regisztrált autók esetében egyaránt. **6. oldal ▶**

Röviden

Szász: az RMDSZ „pofonba fut”

Az RMDSZ „pofonba fut”, amikor támogatja az önkormányzati és parlamenti választások egyidejű szervezését, jelentette ki sepsiszentgyörgyi sajtótájékoztatóján Szász Jenő. A Magyar Polgári Párt elnöke örül annak, hogy „összemosás” a helyhatósági és a parlamenti választásokat, hiszen így az RMDSZ-nek el kell számolnia kormányzati szerepvállalásával. A polgári párt elnöke szerint ugyanis a szövetség helyi jelöltjeinek nem állna érdekében a kormányzati szereplésről beszélni, úgy tennének, mintha semmi közük nem volna hozzá, de a két választás egyidejű szervezésével ez a téma megkerülhetetlen lesz.

Száz forintok Csíksomlyónak

Hoffmann Rózsa oktatásért felelős magyar államtitkár felhívással fordult a magyar diákokhoz: fejenként száz forinttal támogassák, hogy a nehéz sorsú csíksomlyói magyar gyerekek népviseletben mehessenek templomba, ünnepélyekre. A kereszténydemokrata politikus a kormányzati portálon, a *kormany.hu*-n tegnap közzétett dokumentumban emlékeztet arra, hogy Bójte Csaba ferences atya több ezer árva, elhagyott, nagyon szegény magyar gyerekeknek ad otthont, például Csíksomlyón is, a magyarság évente megrendezett búcsújárásának helyszínén. Évek óta gyűjti a gyerekeknek a ruhát, az élelmet, a tankönyvet, a játékot, és ők igen jó eredménnyel tanulnak, odaadásal segítenek, járnak templomba, vesznek részt minden egyházi és magyar nemzeti ünnepen – írja Hoffmann Rózsa.

Új kormányzó Szentpéterváron

Georgij Poltavcsenko személyében (*képünkön*) új kormányzót választott Szentpétervár élére a helyi törvényhozás szerdán, egy

nappal azután, hogy Dmitrij Medvegyev orosz elnök őt jelölte a tisztségre. Poltavcsenkót 37 képviselő támogatta a szavazatával, öt pedig tartózkodott.

Előkészületek a 9/11-re

Tekintettel a 2001-ben bekövetkezett terrortámadások közelgő évfordulójára, szeptemberben az Egyesült Államok egész területén megszigorítják a repülőterek, a tömegközlekedés, a határok, a kormányépületek és a tömegrendezvények biztonsági felügyeletét. Noha konkrét terrorfenyegetésről nem kaptak értesülést, az amerikai belbiztonsági minisztérium és az FBI munkatársai intenzív konzultációba kezdtek helyi rendvédelmi szervek képviselőivel a potenciális veszélyről.

Szlovákia félti szokásait

Daniel Lipsic szlovák belügyminiszter szerint Szlovákiának nem érdeke, hogy olyan idegeneket csábítson az országba, akik más országokban elkülönülnek vagy biztonsági kockázatot jelentenek a társadalom számára. „A törvényes bevándorlókat üdvözljük, de sem szokásainkat, sem értékeinket, sem hagyományainkat értük nem fogjuk megváltoztatni. Elvárjuk, hogy tiszteletben tartsák őket. Mi vendégeknek tekintjük őket, s elvárjuk, hogy aszerint viselkedjenek” – jelentette ki Lipsic tegnap Pozsonyban azt követően, hogy a kormány jóváhagyta a *Szlovák Köztársaság migrációs politikája 2020-ig* elnevezésű dokumentumot.

Hol lehet Kadhafi?

A NATO békefenntartást ajánl, az EU szankciót enyhít

Nagy az öröm a felkelők soraiban. Határozottan elutasítják Moammer el-Kadhafi egyik fiának tárgyalási szándékát

Gy. Z.

Moammer el-Kadhafi szülővárosára, illetve jelenlegi feltételezett tartózkodási helyére – a tengerparti Szirtre és a Tripolitól délkeletre fekvő Bani-Valídra – összpontosította legutóbbi légi csapásait a NATO. Szirt térségében az elmúlt 24 órában 19 célpont – köztük három páncélos, 12 fegyverrel ellátott jármű, egy radarberendezés, valamint katonai állások – ellen intézett támadást a szövetség. Bani-Valíd térségében hat légi csapást hajtottak végre, egyebek közt föld-föld rakétaindító állás, valamint lőszer-, fegyver-, illetve harcjármű-raktárak ellen. A felkelők és a nemzetközi erők azt feltételezik, hogy Kadhafi vál-

tozatlanul Líbia földjén tartózkodik. Az atlanti szövetség Líbiával kapcsolatos lehetséges jövőbeli szerepét illetően egyelőre pusztán az látszik biztosnak, hogy NATO-parancsnokság alá tartozó katonák nem fognak líbiai területre lépni. Ezt ugyanis minden érintett határozottan kizárja. Hogy azonban Tripoli új vezetése milyen nemzetközi jelenlétet tart majd kívánatosnak, ezt illetően a korábbi visszafogott feltételezésekre is rácsáfolt Ian Martin líbiai ügyekben illetékes ENSZ-megbízott, aki New Yorkban kedden közölte: Líbia átmeneti vezetése elvetette azt a gondolatot, hogy az országba külföldről bármilyen jellegű katonai erőket, illetve megfigyelőket küldjenek. A brit

diplomata ugyanakkor arra számít, hogy az Átmeneti Nemzeti Tanács segítséget kér majd az ENSZ-től a nemzeti rendőri erők felállításához.

Mindeközben az Európai Unió szankcióoldó lépésekkel készül a líbiai helyzet fokozatos normalizálására. A hírek szerint tegnap elvi egyetértés született, ma hivatalos megállapodás várható, holnap pedig közzéteszik az EU közlönyében is azt a rendeletet, amely a hat érintett líbiai kereskedelmi kikötőt, valamint a szankcióval sújtott mintegy 50 vállalkozás csaknem felét mentesítik a korlátozó intézkedések hatálya alól. A tilalmi listáról lekerülő cégek közt állítólag három-négy olajvállalat is található. ◀

Romániai hurrikán-áldozat

ÚMSZ

Egy 82 éves holokauszt-túlélő megfulladt az Egyesült Államokban tomboló Irén névre keresztelt trópusi vihar okozta áradásban – írja *amydesert.com*. Glück Rozália 82 éves volt, New Yorkban, Brooklynban élt, és a hét végén a haszid zsidó közösség körében nagy népszerűségnek örvendő, közeli Fleischmanns faluban vakációzott barátokkal és családtagokkal. A *chron.com* szerint vasárnap New York mellett kiöntött egy környékbeli patak, és több mint hat láb magasan öntötte el a víz a térséget, beborítva és több tíz métert sodorva a nő lakott. Miután a víz visszavonult, oda-bent megtalálták a holttestét. A brooklyni hitközség vezetőjének a közlése szerint Glück Rozália Krasznán, Romániában született, és a vészkorszakban koncentrációs táborba került. Öt gyermeke, mintegy 45 unokája és több dédunokája gyászolja. Glück Rozáliát Orange megyében, Kiryas Joelben helyezték örök nyugalomra vasárnap, New Jersey és New York állam rég nem látott méretű áradásokkal küszködik az Irén elvonultával is. A vihar 13 államon söpört végig. Barack Obama elnök Észak-Karolinát és New Yorkot is katasztrófa sújtotta övezetté nyilvánította, ez a két állam így hozzájárul a szövetségi katasztrófaelhárító alaphoz. Még kedden is csaknem 3 millióan voltak áram nélkül az Egyesült Államokban; ebből több mint félmillióan New Yorkban. A New York-i metróhálózatot fennállása óta először zárták le természeti katasztrófa miatt; az alacsonyabban fekvő területeken élő 370 ezer lakost pedig utasították, hagyják el otthonukat. ◀

ENSZ-tagságért lobbiznak

ÚMSZ

Mahmúd Abbász palesztin elnök arra kérte az Európai Unió diplomáciájának vezetőjét, Catherine Ashont, hogy a közösség támogassa Palesztina felvételi kérelmét az ENSZ-be. A megbeszélést követően azonban Szaeb Erakat palesztin főtárgyaló szavaiból az volt kiértezhető, hogy Ashton válasza visszafogott volt. Az unió diplomáciájának vezetője szerint az európai támogatás attól függ, hogy a palesztinok milyen szöveget terjesztenek a világszervezet elé, és hogy Európa egységesen felsorakozik-e a kérés támogatása mögé. Ashton látogatást tett a megszállt palesztin területeken és Izraelben, hogy megvitassa a palesztin ENSZ-tagfelvételi kérel-

met és az Izraellel való béketárgyalások újrafelvételének a lehetőségét. Világra szóló diplomáciai kampánymecset vívnak ezekben a hetekben az izraeliek és a palesztinok. Az ENSZ szeptemberi közgyűlésén – várhatóan 20-án – a tagállamoknak szavazniuk kell arról, hogy Palesztinát felvegyék-e a szervezetbe. Ezt Izrael nagyon határozottan ellenzi, ahogy azt az unió tagországait a napokban körbejáró izraeli politikusok világosan értésre adják. Ugyanakkor a palesztinok is minden követ megmozgatnak, ők is lobbiztak az ügyben. Ahhoz, hogy egy tagállam az ENSZ teljes jogú tagja lehessen, szükség van az ENSZ Biztonsági Tanácsának támogatására, utána pedig a tagállamok kétharmadának szavazatára is. ◀

Catherine Ashton és Mahmúd Abbász. Az unió politikusa óvatosságot adott

„Európa spirituális jelenség”

MTI

Martonyi János magyar külügyminiszter (*képünkön középen*) szerint Közép-Európának nincsenek földrajzi határai, „elsősorban kulturális és spirituális jelenség”, amelyet politikai és gazdasági együttműködéssel kell átfordítani. A magyar-osztrák külképviselet-vezetői értekezleten tegnap Pannonhalmán Michael Spindelegger, Ausztria alkancellárja, külügyminisztere (*képünkön jobbra*) arról beszélt: segíteni kell és visszafordíthatatlanná tenni az arab világ reformjait. Franco Frattini olasz külügyminiszter (*képünkön balra*) pedig a tagállamok gazdaságpolitikáinak jobb összehangolását sürgette.

A budapesti diplomácia vezetőjének a véleménye szerint a Du-

na-stratégia „különleges történelmi lehetőség”. Minden irányba nyitni kell – hangoztatta, kifejtve: összeurópai érdek a kooperáció a keleti és déli szomszédokkal.

Michael Spindelegger egyebek mellett arról is szólt: az osztrák diplomácia arra törekszik, hogy a Fekete-tenger térsége a gazdasági együttműködés súlyponti területé váljon. Kitért arra, hogy az utóbbi egy évben a Nyugat-Balkánon több előrelépés történt, de kihívást jelent a gazdasági válság miatt növekvő munkanélküliség és az államokon belüli feszültség.

Franco Frattini olasz külügyminiszter azt hangsúlyozta, hogy a közös európai fizetőeszköz nem maradhat fenn 27 különböző fiskális politika mellett, így a tagállamok gazdaságpolitikáinak minél nagyobb mértékű összehangolására van szükség. ◀

Szemellenzős külpolitika?

Salamon Márton László

► Több figyelmet kell fordítani a külpolitikára – ez volt a román külügyi misszióvezetők éves találkozásának konklúziója, amelyet a bukaresti Radisson szállodában tartott tegnapi rendezvényen a felszólalók közül többen is megfogalmaztak. Emil Boc miniszterelnök helyzetelemzésében elismerte, hogy a külügyminisztérium a tavalyi költségvetési megszorítások áldozatául esett, de úgy vélte: ennek ellenére születtek külpolitikai sikerek az elmúlt időszakban. Boc ezek egyikeként említette egy román kormánydelegációnak nemrégiben Kínában tett látogatását, amelynek eredményeként a kormányfő szerint hamarosan kínai befektetők érkezése várható, és több nagy hazai fejlesztési projektben is megjelennek majd a távolkeleti ország képviselői: a cernavodai atomerőmű két új reaktorának beindítása, a tarnicai víztározó kibővítése, Bukarest környékének kiépítése. Bocnak az országhatáron túl élő román állampolgárok számára is volt üzenete: a kormányfő szerint Bukarest nem fedkezett meg róluk, és a külképviseletek kibővítését, a konzuli szolgáltatások minőségének javítását ígérte. A miniszterelnök reményét fejezte ki, hogy a spanyol hatóságoknak a román állampolgárokkal szemben hozott döntése – miszerint munkavállalási engedélyhez kötik alkalmazásukat – csak ideiglenes és konjunkturális jellegű.

Boc-diadalmenet. Vagy mégsem?

Bár kormánybeli felettése szinte lélegzétvétel nélkül sorolta a kormány megvalósításait, a szót Emil Boctól átvevő Teodor Baconschi külügyminiszter beszédében a triumfalista megközelítéstől óvta a felszólalókat. Baconschi az észak-afrikai és közel-keleti arab ország-

okban elindult demokratizálódási folyamatokra reflektálva úgy vélte: mára „az arab tavasz beérett”, és Románia kész támogatást nyújtani az új arab demokráciáknak. A miniszter kifejtette: Romániának kiváló kétoldalú politikai kapcsolatai vannak az EU-n belül olyan jelentős országokkal, mint Németország, Franciaország, Olaszország, ugyanakkor még vannak tennivalók a régiós együttműködések terén, elsősorban a visegrádi és Duna-menti országokkal. Baconschi szerint Románia elvesztett hagyományos piacokat amiatt, hogy teljes figyelmét az uniós kapcsolatokra fordította, ezen a helyzeten azonban változtatni kell.

Ellenzéki bírálatok

Kritikus hangnemet ütött meg a kormány külpolitikájával szemben Titus Corlăţean, a szenátus

külügyi bizottságának szociáldemokrata elnöke, aki értetlenségét fejezte ki amiatt, hogy Románia máig nem ismerte el a líbiai felkelők ideiglenes vezetőségének autoritását, amit más európai országok már megtettek. Ugyanakkor méretes külpolitikai kudarcnak nevezte a schengeni csatlakozás elhalasztását, hangsúlyozva, hogy a Boc-kabinet kormányprogramjában a 2011 márciusi céldátum szerepelt. Végül Corlăţean a külügyi missziók élére történő politikai jelölések kapcsán kérdőjelezte meg az utóbi hónapokban Traian Băsescu államfő által kinevezett nagykövetelek és Emil Boc kormányfő által kinevezett főkonzulok szakmai alkalmasságát jelentős diplomáciai tisztségekbe. A szenátus elnöke bírálta a román külügyminisztériumot amiatt is, hogy szó nélkül hagyott olyan, budapesti illetékesek részéről jött „felelőtlen és provoká-

ló nyilatkozatokat”, amelyek sértették Románia érdekeit és méltóságát.

Korodi: új piacokat kell meghódítani

Korodi Attila, a képviselőház külügyi bizottságának RMDSZ-es elnöke felszólalásában szintén az eddigi „szemellenzős” román külpolitika felülvizsgálatát szorgalmazta. Korodi szerint túl sok energiát emésztett fel az uniós csatlakozás, és újra fel kellene fedezni a fejlődő országok piacait, s a termelésre és az exportra kell alapozni a gazdasági fejlődést, nem pedig a fogyasztásra. „Az árukivitel azonban szinte kizárólag az EU országaiba irányul, ami a jelenlegi nemzetközi gazdasági helyzetben nem ad semmiféle biztonságot” – szögezte le az RMDSZ-es parlamenti képviselő. ◀

Korodi szerint sok energiát emésztett fel az EU-csatlakozás, újra fel kell fedezni a fejlődő országok piacait A szerző felvétele

Fiatalokat a helyi tanácsba!

Kovács Zsolt

► Száz fiatal az önkormányzatokba címmel hirdetett jelöltválasztó programot a Háromszéki Ifjúsági Tanács (HÁRIT), jelentette be Grúman Róbert. A háromszéki magyar ifjúsági egyesületeket tömörítő szervezet elnöke szerint abban állapodtak meg Tamás Sándor Kovászna megyei RMDSZ elnökkel, hogy 2012-ben a szövetség önkormányzati listájának biztos befutó helyeire kerül településenként legalább egy fiatal. „Ez történelmi lehetőség számunkra, ugyanakkor nem szavazógépeket szeretnénk az önkormányzatokba juttatni, hanem olyan fiatalokat, akik kezdeményezőként dolgoznak majd” – fejtette ki Grúman Róbert, aki hozzátette: a program címe ugyan Száz fiatal az önkormányzatokba, de nem a mennyiségre törekednek, hanem arra, hogy minden településen szakmailag felkészült személyt találjanak. Ugyanakkor ragaszkodnak ahhoz, hogy befutó helyekre kerüljenek a jelöltlistákon, ehhez a tanácsok jelenlegi összeállítását veszik alapul, magyarázta a HÁRIT elnöke.

Demeter Ferenc a civil szervezet alelnöke szerint a tanács tagjelöltjeiknek legalább 23 évesnek kell lenniük, rendelkezniük kell legalább érettségi diplomával, de a felsőfokú végzettség előnyt jelent, emellett egy helyi civil szervezet ajánlólevelét is be kell mutatniuk. Továbbá minden jelölt egy nyomtatványt is ki kell tölten, amelyben azonosítania kell a saját települése legjelentősebb problémáit, és ezekre megoldásokat is kell javasolnia. A projektre a jelentkezési feltételeket és a letölthető űrlapot a www.harit.ro oldalon lehet megtalálni.

Gáj Nándor HÁRIT-alelnök hozzátette: a tanácsos-jelöltek probléma és javaslat csomagjait összefűzve egy Kovászna megyei ifjúságpolitikai programot is összeállítanak, amely valós megoldásokat tartalmaz a háromszéki fiatalok problémáira. Ilyen programra még nem volt példa Háromszéken, ezért is a legnagyobb felelősséggel fogják ezt előkészíteni. A HÁRIT az elkövetkező hónapokban minden háromszéki településre ellátogat, hogy személyesen is találkozzanak a fiatal tanács tagjelöltekkel. ◀

„Elveszett” a Mócvidék?

Sipos M. Zoltán

► Nem kizárt, hogy a Pálffy Mózes Zoltán RMDSZ-es képviselő halálával megüresedett képviselői mandátum egyszéle betöltetlen marad – mondta el az ÚMSZ-nek tegnap Máté András Levente, az RMDSZ Kolozs megyei szervezetének elnöke. Lapunk annak kapcsán kereste meg a szövetség képviselőházi frakciójának vezetői tisztségét is betöltő Mátét, hogy a kolozsvári román nyelvű sajtóban felmerült annak a lehetősége, hogy a koalíciós pártok addig halogatták a választások kiírását, amíg már késő lesz. „Amennyiben a házelnök három hónapon belül jelzi a kormány felé a mandátum megüresedését, és a legközelebbi választásokig több mint egy év van hátra, úgy megszervezzük az időközi választásokat. Elméletileg tehát van esély arra, hogy üresen maradjon a mandátum a jövő évi választásokig bár jobb lenne időközi választásokat tartani” – mondta lapunknak a szövetség Kolozs megyei elnöke. Arra a kérdésünkre, hogy az RMDSZ állít-e jelöltet a zömében románok lakta választási körzetben, Máté elmondta: még korai-

nak látják erről dönteni. „Amennyiben állítunk saját jelöltet, akkor arra a megyei szervezet belső büroja, valamint a Megyei Küldöttök Tanácsa tesz javaslatot” – fogalmazott Máté András.

A 2008-as parlamenti választásokon Pálffy Mózes Zoltán úgy nyert képviselői mandátumot a 9-es számú egyéni választókerületben, hogy a jelöltek versenyében a negyedik helyen végzett. Mivel a szavazatok 44 százalékát begyűjtő Minodora Luca demokrata-liberális jelölt nem kapta meg a szavazatok több mint felét, a mandátumot az országos visszaosztás alapján Pálffy Zoltán kapta meg.

A főleg mocsvidéki településeket tömörítő egyéni választási körzetben a magyarság számára a 12 százalékot sem éri el, a 2008-as választásokon Pálffy is lényegében a magyarság számárányával azonos eredményt ért el. A 21 községet magába foglaló körzetben csak Harasztos, Kiskalota, Erdőfelek, Alsójára, Aranyoslóna, Tordaszentmihály, Várfalva és Tordatúr rendelkezik számottevő magyar közösséggel, a többi településen a 2002-es népszámlálás szerint alig néhány magyar él. ◀

Ciános pezsgőbontás

Bogdán Tibor

Traian Băsescu kezébe kerül az utolsó, jelentősebb állami intézmény is, amely még megőrizte függetlenségét a Cotroceni elnöki palota ideiglenes lakójával szemben?

Bank kormányzója ugyanis mindaddig viszonylag önálló pénzügyi-monetáris politikát folytathatott, az ország alapvető érdekeinek – így az infláció mérséklésének, a nemzeti valuta elértéktelenedése elkerülésének – szolgálatában.

Csak hogy mostanság az államfő mondja meg, mi is tulajdonképpen az állam érdeke. Ujabban az, hogy a központi jegybank minél nagyobb aranykészletet halmozzon fel. Akár a sokat vitatott, az ország és a környező államok környezetét egyaránt veszélyeztető – mondjuk ki: mérgező – veres-pataki aranybánya-projekt beindításának árán is.

Traian Băsescu a pénzügyek cáfolhatatlan szakértőjévé is előléptette magát, mintegy utasítva a Román Nemzeti Bank illetékeseit a pénzintézmény 103 tonnás aranytartalékainak 200 tonnára történő emelésére, az az gyakorlatilag megkétszerezésére. Romániában ugyanis a játékos államfőnek sikerült – hadt fogalmazzunk stílusosan: – arany szabálytá változtatnia azt, hogy óhaja parancs.

Hogy is ne lenne az, amikor Traian Băsescunak gondja volt arra is, hogy leszogesse: az aranytartalékok növelésével az ország, a nemzet biztonságát, alapvető érdekeit támogatja. Következésképpen tehát, aki ellenkező véleményen van, mondjuk fel lép a ciánalapú aranykitermelés ellen, az nyilvánvalóan az ország, a nemzeti biztonság, érdekei ellen ügyködik.

Akércsak például a központi jegybankot, a hazai és nemzetközi politikai, gazdasági és pénzügyi viharok közepette is immár több, mint két évtizede biztos kézzel kormányzó Mugur Isărescu, aki, amint legutóbbi állásfoglalása alkalmával tanújelét adta, pénzügyekben nyilvánvalóan kevésbé jártas és képzett sokoldalú államfőknél. Nemrégiben ugyanis, fittyet hányva a cotroceni-i szakvéleményre, arra figyelmeztetett, hogy a nemzeti bank aranykészletét nem lehet nyaklód nélkül növelni, mivel létezik egy határ, amelyet túllépve ez már káros lehet. Persze könnyű neki ilyesmiket mondani, hiszen őt valószínűleg nem vakította el az arany árának rendkívül gyors – és nyilvánvalóan konjunkturális, tehát időleges – emelkedése. Ő – államfönktől eltérően – minden bizonnyal tudja, hogy a szappanbuboréknek előbb-utóbb ki kell pukkanania, a nemesfémek árfolyama esni fog, ahogyan az egyébként már a băsescui útmutatás másnapján meg is történt.

A szomorú tapasztalat azonban azt mutatja, hogy Traian Băsescu minden körülmények között keresztülviszi akarátát. Így feltehetően sikerül majd a veres-pataki aranykitermelést közönséges magánbizniszből gazdaság nemzeti biztonsági érdeket szolgáló hazafias ügyvé váltóztatnia. A tervezett aranybánya beruházói tehát máris bontgatják a – ciánnal mérgezett – pezsgőt.

Román lapszemle

Hat hónap után ismét lesz kínai nagykövete Romániának, miután Traian Băsescu államfő zöld utat adott a külügyminisztérium államtitkára, Doru Costea kinevezésének. A hírt Teodor Baconschi külügyminiszter is megerősítette. (Adevărul) ► Annak ellenére, hogy Romániában több éves rekordot döntött meg az ideai búzatermés, a szakemberek szerint tavasszal az ország importbúzára szorul, mivel nem tudja tárolni a begyűjtött gabonát. Adrian Rădulescu, a mezőgazdasági minisztérium államtitkára elmondta, az ország a biztonsági tartalékát is magánmagtárakban tárolja. (Puterea)

Választások – őszi egybevonással?

A demokrata liberálisoknak kedvezne elsősorban a helyhatósági és parlamenti választások egyébként általuk javasolt összevonása – állítják csaknem egybehangzóan politikai elemzők.

Bogdán Tibor

▶ A fő kormánypart, a Demokrata Liberális Párt és mentora, Traian Băsescu a legutóbbi közvélemény-kutatás eredményei alapján tart attól, hogy elveszítik a tavasszal esedékes helyhatósági választásokat. Ezért érdekük azok elhalasztása, legalább ősziig, amikor – reményeik szerint – válságkezelőnek nevezett intézkedéseik meghozzák első, a választó által is lemérhető eredményeiket.

Polgármesterek – „mozdonyszerepben”

A helyhatósági és parlamenti választások összevonása a demokrata liberálisok elképzelése szerint előbbiek őszi halasztását jelentené, így valamikor novemberben tartanák meg azokat. A kez-

deményezőik természetesen nem árulják el javaslatuk igazi okát – abbéli reményüket, hogy ősziig talán sikerül némiképpen helyreállítaniuk megtépázott népszerűségüket –, ehelyett azzal érvelnek, hogy ily módon jelentős költségeket takaríthatnának meg és a gyakori szavazásokba befáradt választó is szívesebben járulna az urnákhoz.

A demokrata liberálisok köréből kiszivárgott információ szerint a narancsvörösök a megyei és regionális szervezetek szintjén elvégezték az összevont választások „főpróbáját” és elégedettek voltak az eredménnyel, amely szerint a tervezett változtatásnak, valamint ezzel egyidőben az egyfordulós voksolási rendszer bevezetésének köszönhetően a szavazatok 30–40 százaléka is megszerezhetnék.

Ebben az esetben a demokrata liberálisok „választási hajtóerejét” a polgármesterek jelentenék. A demokrata liberálisok által végzett felmérések egyértelműen bizonyították, a narancsvörös hatalom központi képviselőivel – kormánytagjaival, államtitkáraival, honatyáival – szemben a demokrata liberálisok színeit képviselő városatyák kevésbé népszerűtlenek. Ők ugyanis saját költségvetésből gazdálkodhatnak, helyi szintű projekteket valósíthatnak meg, ami nem egy esetben jótékony hatással van a helyi közösségek életére is, mindez pedig akár népszerűvé is teheti őket a választók szemében.

Így túl azon, hogy az egyfordulós polgármester-választásnak köszönhetően a demokrata liberálisok feltehetően megőrizhetnék jelenlegi polgármesteri mandátumuk jelentős részét, a „mozdonyszerep” betöltő városatyák népszerűségéből valami átsugározna a narancsvörös honatyákra is, akik ily módon talán parlamenti részarányukon is javíthatnának.

Ellenzéki ellenérvék

Az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség vezetői természetesen átláttak a turpisságon és határozottan ellenzik a helyhatósági és parlamenti választások egybevonását, ami megtevesztene a választót, bizonytalan helyzetbe vezetne. Szerintük két, teljesen eltérő, a választók és a politikusok számára egyaránt más-más tétet jelentő választásról van szó, amelyet ezért nem lehet összevonni. A Nemzeti Liberális Párt elnöke, Crin Antonescu egyenesen azzal érvelt, hogy a demokrata liberálisok voltaképpen 2013-ra kívánják kitolni az egybevonott választások időpontját, megfosztva ezáltal hatalmukat.

Az igazi okot természetesen ők is eltitkolják: azt, hogy felismerték, az őszi halasztott helyhatósági választások a jelenlegi hatalomnak kedveznének.

A szociáldemokraták és nemzeti liberálisok így voltaképpen nem a két választás egyidejűségét kifogásolják, azzal akár egyet is értenének, hanem a helyhatósági választásokat halasztanák őszi-

re, illetve a parlamentieket hoznák előre tavaszra. Ezt Crin Antonescu sem tagadta, aki úgy vélte, a parlamenti választásokat meg lehetne tartani a nyár folyamán, de akár tavasszal is.

Mit mond az alkotmány?

A román alkotmány értelmében a parlamenti választások időpontjának megváltoztatása nem ütközne akadályba, 63. cikkelyének 2. bekezdése ugyanis kimondja, hogy a „képviselőházi és a szenátusi választásokat a mandátum lejártától vagy a parlament feloszlásától számított legfeljebb 3 hónapon belül le kell bonyolítani”.

Az alaptörvény azonban kevésbé konkrét és rigurózus a helyhatósági választásokat illetően. Ebben az esetben az eljárást nagyrészt a választási törvény előírásaira bízta. Ez viszont azt jelenti, hogy a választási törvényben foglalt minden ezzel kapcsolatos rendelkezés egy újabb jogszabállyal könnyűszerrel módosítható. Így a választási

törvénynek az a jelenleg érvényben levő előírása sem okozhat problémát a helyhatósági választások időpontjának megváltoztatására törekvő demokrata liberálisoknak, miszerint erre csakis természeti csapás, háború vagy egyéb rendkívüli helyzet esetében kerülhet sor.

Persze a demokrata liberálisok elvileg azt is megtehetnék, hogy nem módosítják azt a kitéltet, és a jelenlegi gazdasági-pénzügyi válságot nyilvánítják „rendkívüli helyzetnek”. Ez azonban nyilvánvalóan kockázatos lenne, hiszen nulla, vagy bármilyen jelentéktelen gazdasági növekedés semmissé tenné érvelésüket, és az ellenzék a helyhatósági választások elnapolását az Alkotmánybíróságon is megtámadhatná. Igaz, a taláros testület hatalomnak kedvező összetételére gondolva nem kizárt, hogy az ellenzéki óvás nem járna sikerrel. Feltehetően a demokrata liberálisok a kockázatmentesebb lehetőséget, a választások őszi összevonását lehetővé tevő törvény módosítás mellett fognak dönteni. ◀

Sínai, a csempészek paradicsoma

Az egyiptomi forradalom kezdete után a rendőrök csaknem teljesen eltűntek a Sínai-félsziget északi részéről, és a csempészet olyan mértékben felforrósult, hogy a Gázát ellenőrző harcias csoport, a Hamász nemrég úgy döntött, harmincra korlátozza a hetente bevihető gépkocsik számát.

Gy. Z.

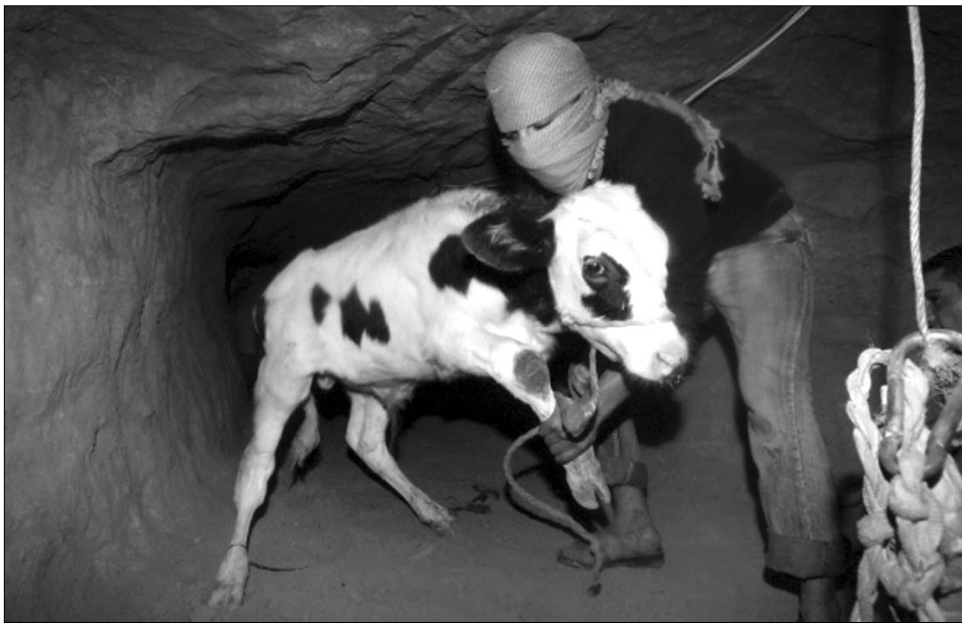
▶ A csempészek gépkocsitelepe olyan arcátlanul szem előtt van, hogy akik látják, többnyire legálisnak tartják az üzletet. A kocsik a katolikus állapotú Líbiából érkeznek a Sínai-sivatag északi részén, pálmák között meghúzódó kis földdarabra, ahol palesztinok válogatnak belőlük, és alkudoznak az árra. Ha sikerült megállapodásra jutniuk, hazamennek Gázába, és várnak, ugyanis a kocsikat alagutakon csempészik majd át számukra a határon. A Hamász rendkívül aggódott amiatt, hogy túl nagy lesz a légszennyezettség és a járműforgalom a Földközi-tenger partján lévő keskeny enklávéban.

Hatezer dolláros alagutak

Hónapokkal Hoszni Mubarak elnök eltávolítása után Egyiptom többi részén lassan helyreáll a rend, ám továbbra sincs szinte semmi jelük sem a biztonsági erőknél a Sínai-félsziget főleg beduin törzsek lakta északi részén, ahol az izraeli határ mentén régóta

virágzik az illegális tevékenység. A jog és a rend hiánya sehol sem olyan szembeötlő, mint a gépkocsi-kereskedelemben, amelyben a 960 kilométerre lévő, ugyancsak ellenőrizetlen líbiai határon átáramló járművek hatalmas felforrósítást hoztak. A csempészekről származó információk szerint mielőtt a Hamász korlátozta volna a gázai gépkocsi-importhoz, hetente 250 gépkocsit vittek be alagutakon a területre.

Bevallásuk szerint komoly nyereségre tettek szert a Líbiából „beszerzett” gépkocsikból. Egyikük elmondta, hogy egy 22 ezer dollárért megvett líbiai kocsit mintegy 30 ezer dollárért tudott eladni Gázában. Egy másik arról beszélt, hogy 80 ezer dollárért vett egy fekete BMW X6 sportkocsit, és miután élvezetből néhány száz méterrel megfuttatta a sivatagban, százezer dollárért adta tovább. A csempészek állításuk szerint hatezer dollárt fizetnek a Hamásznak és az alagutak tulajdonosának a „kézbécsési útvonal” fenntartásáért. Bár Gázában nagy a munkanélküliség, szép számmal akadnak rendszeres fizetést kapó palesztin kor-

Alagút – ezúttal nem négykerekűek, hanem négylábúak becsempészése számára

mánytisztviselők, üzletemberek és aktív feketepecsi szereplők, akik megengedhetik maguknak, hogy gépkocsit vegyenek.

Felrobbantott gázvezeték

A Mubarak-kormányzat a csempészet egy részének hallgatóságos megtűrését széleskörűen meghozott felintézkedésekkel kombinálta. Több tucat rendőrségi ellenőrző pont működött a határkörzetben, ahol a csempészeknek állandóan csúszópénzt kellett fizetniük, hogy átviessék az árujukat. Ugyanakkor az évek folyamán csempészes miatt hosszú börtönbüntetést kapott kétszázötven főnek a nagy részét még csak őrizetbe sem vették, hanem távollétükben

ítélték el őket: a rendőrség cseppet se törte magát az elfogásukért.

Az előző rezsim alatt súlyos ellentét feszült a helyi lakosság és a szinte kivétel nélkül más területről verbuvált rendőrök között. Egyelőre azonban jele sincs a rendőrök visszatérésének. Nem lehet látni őket annál a felrobbantott gázvezetéknel sem, amelyen keresztül a Mubarak-érában kötött – a közvélemény számára népszerűtlen és korruptnak tartott – szerződés értelmében Izrael földgázt kapott. A vezeték hat robbanás rongálta meg, de a támadás miatt senkit sem vettek őrizetbe, pedig a gázszállításokban történt fennakadás nemzetközi diplomáciai és jogi küzdelem tárgya lett Izrael és Egyiptom között. A Gázai

övezetben sokan azt mondják, hogy nem nagyon sajnálják a vezeték működtetését. Az átlag egyiptomiak elenségesen viszonyulnak az Izraellel kötött üzletekhez, és a gázszállítási szerződésről jó néhányan azt tartották, hogy a volt elnök és környezete gazdagodását szolgálta.

A vezeték mentén lévő több mint egy tucat ellenőrző állomáson a biztonságra most alapvetően fegyvertelen beduin őrök vigyáznak, akiket a vezeték üzemeltető állami cég fogadott fel havi 70 dolláros fizetésért. A társaság órházat épít az állomáson, és most először őrököt is alkalmaz. A felrobbantott állomások közül hármat helyreállítottak, július végén pedig mérnökök keresték fel a negyediket, hogy felmérjék, mi-

ként lehetne helyreállítani. Nem sokkal később aztán egy ötödik állomást is rakétatalálat ért.

Olcsóbb lett Líbia

A hiányos rendőri jelenlét a csempészetet is átalakította. A csempészek éveken keresztül alagutakon át szállították az élelmiszert és más alapvető cikkeket, nem beszélve a Hamász számára a fegyverekről. Januárban azonban Izrael kezdett lazítani a blokádon, válaszul arra a nemzetközi felháborodásra, amelyet a Gázába igyekvő török segély flottilla megtámadása idézett elő. Ettől kezdve a csempészek egyre inkább az építőanyagokra koncentráltak, egészen a líbiai eseményekig, amelyek enyhítettek az ellenőrzés szigorán az egyiptomi-líbiai határon. A múltban a viszonylag kevés csempészt autót titokban Port-Szaíd egyiptomi kikötőbe vitték, ahol a tisztviselők mintegy 600 dollárnyi csúszópénz fejében kiállították a hamis papírokat, amelyekkel aztán Rafáhba mehetett a kocsik. Most azonban olcsóbb Líbiából hozni az autót; a csempészek szerint a járművek többségét legálisán vásárolják. Az üzlet fellendülésének azonban megvannak a hátulütői. A gépkocsik ára Gázában csökkent, miután Egyiptom több embernek engedte meg az átkelést. A palesztinok így könnyebben jutnak információkhoz arról, hogy mennyibe kerülnek a járművek Egyiptomban. ◀

Lap-top

A nap címe. Emil Boc bezárja a forradalmár-gyárat, *Adevărul*

Magyarázat. Az *Adevărul* is (amely a hatóságok figyelmét a jelenségre felhívta), az *Evenimentul zilei* is kiemelten foglalkozik a miniszterelnök szándékával, hogy – ellenőrző hivatalának jelentése alapján – eltörölje az élőködő „forradalmárok” juttatásait. (Ezek száma 2004-től mostanig négyezerről 17 ezerre nőtt, évente 110 millió euróba kerülnek az államnak.) Az új törvény szerint csak a halálos áldozatok utódai és a sebesültek lesznek kedvezményezettek.

Csak a határozottak. Ahogy főnöke, az államelnök egy kicsit félrevezetett, Sebastian Lăzăroiu megint szél ellen pisilt. Egyszer csak azt mondta, egyébként helyesen, hogy az összevont választásokon valószínűleg csak azok mennek el szavazni, akiknek előre megfontolt, határozott opciójuk van. (Idézi a *Cotidianul*.) S. L. hozzátette: választások összevonásának ez az egyetlen hátránya. Ebben viszont nincs igaza.

Ubiszzevíg. Remek kis sajtóbotrány, hamis interjúval, mindennel – uborkaszzezonvégi csemege. A *Ring* című, még számunkra is alig ismert bulvárlapban Corneliu Vadim Tudor kiosztja európai parlamenti kollégáit, elsősorban EBA-t (Elena Băsescu), de saját emberét, Gigi Becalit is. „EBA az Európai Parlamentben az ostobák ostobája. Kiröhögötte magát. Nem tud beszélni, nem ismeri a nyelvtani szabályokat. Nem annyira azt szégyellem, hogy kollégák vagyunk, mint inkább ennek az országnak a romlását.” Vadim szerint az EP tagjai nincsenek valami jó véleménnyel Traian Băsescu elnökről sem: „Senki sem szentel neki semmi figyelmet. Primitív ember, ki törődne vele?” Ugyanilyen durván mond véleményt Vadim Gigi Becaliról is, akit ő vitt be az európai parlamentbe: „A legalja értelmi fogyatékos. (...) De én ragaszkodom hozzá, mert arany szíve van.” És így tovább, kedves ocsmányságok, egy zavaros elme termékei. Amint a *ziare.com* sajtófigyelő portál is megjegyzi, CVT tagadta, hogy interjút adott volna a *Ring*nek. Ami persze nem jelent semmit, alapesetben úgysem igaz és úgyis igaz minden.

Minden napra egy mondás

„A múlt nem azt mondja meg nekünk, hogy mit kell tennünk, hanem, hogy mit kerüljünk el.”
José Ortega y Gasset

Szakmai sérülések

Horváth István

Ágyúgolyó

Nem sokáig időztem Gibraltárban. Láttam, hogy az ellenség többé nem veszélyezteti az erődöt, s mert véleményem szerint eleget tettem Gibraltárért, odébbálltam. Visszatértem Angliába, ahol életem legkülönösebb kalandját éltem át.

Londonban személyesen akartam felügyelni hamburgi barátainak szánt küldeményeim behajózására. Elmentem hát a kikötőbe. A rakodás végeztével a Toweron, vagyis a londoni várbörtönön át indultam haza. A déli nap szörnyen perzselt, a hőség elbágyasztott, egyébként is nagyon elfáradtam. Gibraltárban újból visszavédtem katonává, s a katonaelethez hozzátartozik az ágyúk meghitt közelsége, így nem sokat teketóriáztam, hanem bemásztam egy nagy ágyú csövébe, hogy annak hűvösében kissé kifújjam magam, és némileg felüdüljek. Karomra hajtottam a fejem, és már aludtam is, akár a bunda.

Sajnos egyvalamiről megfeledkeztem, mégpedig őfelsége az angol király születése napjáról. Ezen a napon az a szokás, hogy déli egy órakor minden ágyút elsütnek, díszlővést adnak le az uralkodó tiszteletére. Miután az ágyúkat már reggel megtöltötték, persze csak fojtásra, senki sem bukkant rám, a hétalvóra.

Pontban egy órakor aztán megtörtént a baj: eldördültek a díszlővések, s én a londoni tetők felett átrepültem a folyó túlsó partjára, ahol egy messzi szérűskertben pottyantam le, egyenest egy szénaboglyába.

A repülés és zuhanás következtében elvesztettem az eszméletemet. Testem mélyen befürödött a boglyába.

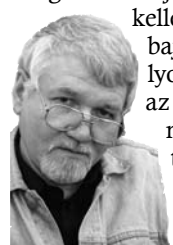
Münchhausen vidám kalandjai. Feldolgozta G. A. Bürger nyomán
Elena Chmelová, Fordította Tordon Ákos

SZELLEMI DÍZÉS

Bokros Lajos igaza

Észrevétlenül? – dehogyan észrevétlenül, nagyon is észrevehetően, egy év alatt Magyarországnak a Bajnai Gordon miniszterelnökségével elért stabilitásból sikerült a teljes felforgatottság állapotába kerülnie. Orbán Viktor is elismeri, hogy veszélyhelyzet van, nehéz, küzdelmes időszak előtt áll az ország.

Ki tudná most ennek okait pontosan és hiánytalanul megnevezni? Ugyanakkor azonban ki tagadhatná, hogy a fő felelős mégis csak az Orbán kormány valóságától elrugaszkodott, a lakosság többségének érdekeit és véleményét semmibe vevő gazdaságpolitikája, általában: voluntarizmusa és hozzá nem értése? Sokan bírálják már a kormányt a saját hívei közül: jobboldali szakemberek, világhoz hasonló jóakarók is – legalább rájuk kellene hallgatni. Különben a

Ágoston Hugó

baj olyan nagy (és annyira súlyosbítják a világtendenciák és az ország pocsék nemzetközi megítélése, fokozódó elszigetelődése), hogy véleményünk szerint egyszerűen nem normális az a magyar ember – legyen akár ellenzéki politikus vagy a

visszaélésektől és a színvonalatlanságtól megcsömörlött újságíró –, aki most ellen-drukkerként azt szeretné, hogy ne sikerüljön kiutat találni.

Miután a kormány gazdaságpolitikája megbukott, a megoldás csakis olyan önvizsgálat, önrevízió nyomán születhet meg, amelyhez igazi emberi formátum és politikai akarat szükséges. Ezekben a napokban-hetekben válik el, hogy Orbán Viktor megfelel-e a kihívásnak, képes-e túltenni magát berögzöttségeken és hamis illúziókon, feláldozni az egyéni és klikkérdekeket az ország érdekeiért. Ihletett, bár kissé kaján megfogalmazással, amelyet egy naplóbejegyzésben olvastunk: a kérdés az, milyen Bokros Lajos lesz Orbán Viktor!? Vagyis hogy csapataival képes-e kidolgozni egy koherens megszorító csomagot, azzal együtt, hogy ennek majd alaposan meg kell majd fizetnie a politikai árát.

És ha már Bokros Lajost és a híres 1995-ös csomagját idéztük, a jeles közgazdással, egyetemi tanárral, európai parlamenti képviselővel a hét elején az *origo.hu* tett közze

terjedelmes beszélgetést – talán annak a megállapításait és következtetéseit is érdemes lenne figyelembe venni.

Bokros Lajos interjújának baljós, de kijózanító címe: *Tíz évig itt nem lesz növekedés.* A bevezető szöveg így foglalja össze fő mondanivalóját: „Nincs vége a kapitalizmusnak és a piacgazdaságnak, a mesterségesen, hitelekkel felpumpált észak-atlanti jóléti társadalom viszont megbukott. (...) Az EP képviselő úgy véli: a magyar kormány 'primitív gazdaságpolitikája' alkalmatlan a növekedés beindítására, itthon se növekedés, se új munkahely nem lesz, csak az államadósság nő megint.”

Valóban érdekesek a közgazdaságtörténeti, a világgazdasági modellekről, valamint jelenkori tendenciákról szóló fejtegetések: „Óriási marhaság arról beszélni, hogy a fogyasztási modell megbukott. Mindenki szeretne fogyasztani, a koldusszegény indiai parasztember, a kizsákmányolt kínai ipari munkás és Orbán Viktor is akar fogyasztani.” Tehát nem általában a fogyasztási modell bukott meg, hanem az általunk is is-

mert észak-atlanti fogyasztási modell), figyelmünket fordítsuk mégis egy égető hazai mozzanatra. Tény, hogy a korábbi „rettentően nehéz” helyzet ellenére Magyarország nem süllyedt el a semmibe... – ezt Bokros a Bajnai-kormány érdemének tudja be! Arra a közbevetésre, hogy az ország talpon maradásában azért közrejátszott „a magánnyugdíjpénztári államosítás” is, Bokros válasza határozott: „Alkotmányellenes eszközökkel mindig el lehet kenni ideig-óráig a problémát. Az a kérdés, hogy vannak-e olyan alkotmányos eszközök, amelyeket a kormány demokratikus felhatalmazás alapján használhat... Kiadáscsökkentésre lett volna szükség és lenne ma is, ez a legfontosabb.”

Ne folytassuk a gazdaságtechnikai részletek ismertetését; elég ez a „hatalomtechnikai” apróság: csakis alkotmányos eszközökkel lehet érdemi, hatékony megoldásokat találni! Nota bene!

Bokros Lajos és Bajnai Gordon – egyelőre Magyarországon ez a két közgazdász és politikus látszik rátermettnek arra, hogy (természetesen szakembercsoportok élén) ki tudják húzni az országot a kátyúból, amelybe sorozatos hibák juttatták.

Bűz

Némi iróniával azt mondhatnánk: a szatmáriak csak nevetnek azon, hogy mennyit nyúglódnak a marosvásárhelyiek a műtrágyakombinát bűzével, amivel az ÚMSZ is sokat foglalkozott, legutóbb múlt pénteki lapszámunk *Azomureș: marad a bűz* című írásban.

Csak kevesen tudják, hogy a vegyipari óriást először Szatmárnémetinek szánta a „román nép hőn szeretett fia” és akadémikus felesége. Úgy gondolták: a város nagykárolyi bejáratánál építik meg, hadd ámuljanak a Magyarország felől jövő nyugati turisták milyen nagyszerű iparosítás ment végbe irányításuk alatt a Partiumban is. A megye akkori első titkára mesélte később az ÚMSZ munkatársának, hogy valósággal pánikba estek az ötlettől. Eredeti szatmári lévén, Főris János jól ismerte a helyi viszonyokat és egyből látta: a kombinát az egész várost szennynevezni fogja, hisz nem csak, hogy egy kisebb védődérfő vagy akár egy dombocskát nem állja útját a kibocsátandó gázoknak, bűzőknek, de a széljárás is abból az irányból leggyakoribb.

Főris azt tette, amit normális embernek ilyenkor tennie kell. Összehívta a témában legjáratasabb szakembereket, és közösen úgy határozta: minden elkövetnek, hogy a kombinát ne épüljön meg! Mivel nemet nem mondhattak (az a fejlődés szabotálása lett volna!), az időhúzást választották! Több-szöri sürgetésre is addig húzták-halasztották a beruházás megkezdéséhez szükséges helyszíni tanulmányok elkészítését, amíg Ceaușescu megelégedte és Vásárhelynek, a büszke székeltyeknek ajándékozta a kombinátot. Ki is volt ott akkor a párt első titkára? Megérdemelte volna, hogy a vásárhelyiek a rendszerváltás után jól elfenekeljék! Mert lám, az „elsőnek” akkor is volt némi mozgási lehetősége, féltéve, ha egy picit is a közérdekét kívánta szolgálni! Igaz, Főris sem úszta meg az engedtelenséget, egy idő után Bukarestbe helyezték, amolyan tartalék kádernek, majd szülőhelyétől még messzebb, egy jelentéktelen Duna-menti megyébe küldték. Călărași-ban érte a decemberi fordulat, de addig a helybeliek annyira megkedvelték, hogy pár hónapig a rendszerváltást követő átmenet levezénylését is rábízták. Azt is sokan tudják róla, hogy a Dunánál töltött években több odahelyezett erdélyi magyar diplomát segített visszakerülni családjához. Persze, román is, ha volt alkalma, mert őket nem annyira Călărași-ba, hanem a Székelyföldre, Biharba, Szatmárba helyezték. Ennek ellenére

Főris úgy látta, hogy általánosságban rossz ügyet szolgált és 90 után teljesen visszavonult a politikai élettől. Hadd ne kommunizálja senki Van helyette köztünk amúgy is elég olyan törtető, szolgálalkú, új keletű komcsi, akinél nem számít a bűz, csak az, hogy a hatalom elégedett legyen vele!

Sike Lajos

Röviden

Több államadósság

Június folyamán 14 milliárd lejrel 214 milliárdra emelkedett Románia államadóssága az előző hónaphoz viszonyítva, amely így megközelítette a bruttó hazai össztermék (GDP) 40 százalékát – írta a *Mediafax* a Pénzügyminisztérium által közzétett adatokra hivatkozva. Az emelkedés azután következett be, hogy júniusban a tárca 1,5 milliárd euró értékben bocsátott piacra öt éves lejáratú államkötvényeket, ezenkívül több rövid lejáratú kölcsön kifizetése is terhelte az egyenleget.

Román–izraeli partnerség

Ion Ariton gazdasági miniszterrel találkozott tegnap Sálom Simhon izraeli ipari, kereskedelmi és munkaügyi miniszter. A találkozón tárgyalta a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok eddigi és jövőbeli alakulásáról, ugyanakkor újabb partnereségek körvonalazódtak többek között az energia, információs technológia, mezőgazdaság, infrastrukturális beruházások, vízgazdálkodás, élelmiszeripar és turizmus területén.

Erősít a Lego

Európa vezető játégyártója, a dán Lego árbevétele 25 százalékkal, nettó nyeresége 32 százalékkal nőtt az idei első fél évben, amit részben a sikeres választékbővítésnek tulajdonít. A családi tulajdonú társaság ezzel teret nyert a globális játékipacot uraló két amerikai versenytársával (Mattel, Hasbro) szemben, amelyek csak 11, illetve 12 százalékos forgalomnövekedést jeleztek – írta a *Bloomberg* hivatkozva a *vg.hu*.

Csökkent a „regadó”

Véglegesítette a kormány az autók környezetszennyezési adóját

ÜMSZ

Huszonöt százalékkal csökken a gépjárművek környezetszennyezési adója, miután a kormány tegnapi ülésén jóváhagyta a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium erre vonatkozó törvénytervezetét. Eszerint azok a polgárok, akik a 2008. július elseje óta érvénybe levő törvény alapján nagyobb környezetszennyezési adót fizettek, mint amennyit az új törvénytervezet előír, visszakérhetik az adókülönbözet értékét.

Mindenkinek fizet

Az új törvénytervezet az „aki szennyez, az fizet” elvén alapul – fogalmaz a szaktárca közleménye. A környezetszennyezési adót a tulajdonosnak egyszer kell kifizetnie, ám ezt meg kell tennie mind az új (hazai vagy külföldi gyártású), mind a másodkézből vásárolt, hazánkban először regisztrált autótól is. A jogszabály előírja továbbá, hogy a 2007 előtt regisztrált autókért is ki kell fizetni környezetszennyezési adót (ha a tulajdonos ezt eddig elmulasztotta volna) - ebben az esetben a vásárló a tulajdonjog átvételével kell, hogy adózzon. Az adó kiszámítása minden esetben egy egységes, objektív kritériumrendszer alapján történik, amelyben a motor típusa, a henger ürtartalma, a széndioxid-kibocsátás, a szennyezési fok, valamint az adott autótípus leértékelődése mind szerepet játszik.

Az új törvénytervezet egyben orvosolja az Európai

A környezetvédelmi adó új, használt, hazai és külföldi gyártású autókra egyaránt érvényes. Fotó: ÜMSZ/archív

pai Bíróság ítéletei által jelzett, a 2008-as sürgősségi kormányrendeletben létező közvetett diszkriminációt is.

Az ily módon befolyt adókból a Környezetvédelmi Alap több környezetvédelemmel kapcsolatos programot finanszíroz, amilyen a roncsautó, roncsrakor, Zöld Ház, erdősítés, parkosítás, gyenge minőségű mezőgazdasági területek javítása, vízprogramok, csatornátottá váltok, regenerálódó energiaforrások használata, hibrid és villanyautók használata, bicikliutak építése.

Négyéves huzavona

Mint arról korábban beszámoltunk, immár negyedik éve húzódik Romániában a gépjárművek regisztrációs adójának botránya. Mivel Romániát az a veszély fenyegette, hogy az ügy az Európai Bíróság elé

kerül, a kormány 2008 áprilisában újabb változatot dolgozott ki: a környezetszennyezési illeték néven ismertté vált új adóra vonatkozó kormányrendelet növelte az új és csökkentette a régebbi, használt autókra kirótt illeték összegét. A következő években ez többszöri módosításon is átesett. A gépkocsi-tulajdonosok országsszerte tüntettek a jogszabály ellen, amelynek nyomán a regisztrációs illeték összege nem egy esetben meghaladta a használt járművek vásárlási árát. A zűrzavart csak fokozta a környezetvédelmi tárca szándéka, miszerint ismét a 2008. évben megszabott illetékeket alkalmaznák. Az egymást erőrendelkezők nyomán nem kis kavargás alakult ki az adóhivatali befizetések körül is, a kedélyek lecsillapításáért a kormány több pontosításra kényszerült.

A csata Bukarest és Brüsszel között idén is folytatódott a regisztrációs illetékek ügyében. Áprilisban az Európai Unió Bírósága diszkriminatívnak mondta ki a román elképzelést, és annak módosítására kötelezte a kormányt, azzal érvelve, hogy a jármű értékének 30 százalékára is emelkedhet az illeték nem ösztönzi a használt autók romániai bejegyzését. Májusban az illetékes hatóságok kényszeredetten rábólintottak a bírósági határozatra, ám újabb meglepő húzáshoz folyamodtak: közölték, hogy újbóli eladásuk esetén a 2007 előtt bejegyzett gépkocsikra is illetéket vetnek ki. Borbély László környezetvédelmi miniszter akkori kijelentése szerint tárcája nem adja fel az alapelvet, miszerint a szennyező fizet, ám felszámolnák a közvetett diszkriminációt. ◀

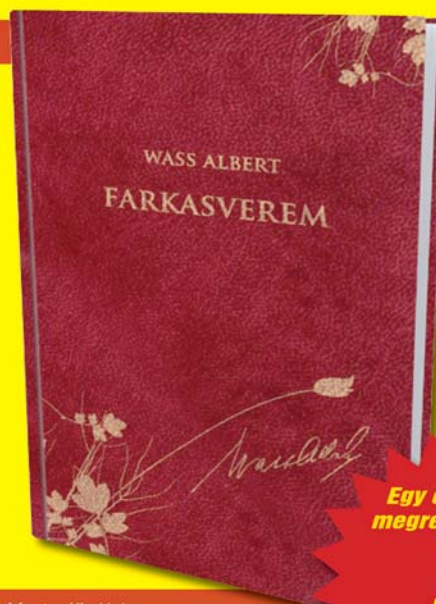
Szarvasmarhaszépségverseny Nagysármáson

Antal Erika

Szövetkezni kellene, összefogni az állattartásban és a tej értékesítésében – vallják többen is a hazai szarvasmarhatenyésztők közül, ennek ellenére egyre kevesebb a tehén, mivel az egyéni tenyésztők annyira keveset kapnak a tejért, hogy inkább túladdnak állataikon. A Maros megyei Nagysármáson ezt a folyamatot hivatott megállítani a már hagyományossá vált marhaszépségverseny is, amelyen a gazdáknak alkalomuk van felvonulni állataikkal. A szemlét idén a városnapok keretén belül tartották, akárcsak a többi gazdáknak szóló programot, amely a rendezvénysorozat egy teljes napját kitette. Mivel a mezőváros lakosságának zöme állattartásból és növénytermesztésből él, a mezőgazdaságnak szentelt rendezvények sok érdeklődőt vonzottak. „Igazi ünnep volt ez a nap számunkra, mi is a legjobb ruhánkban jelentünk meg a versenyen, hiszen ha a gazda tiszta és ad magáért, akkor az az állat sem hanyagolja el” – fogalmazott a szarvasmarhaszépségversenyen résztvevő egyik állattenyésztő, az elsőbörjás kategóriában díjazott szarvasmarha tulajdonosa. A zsűri nem csupán az állat formáját, alkatát méltatta, de azt is, hogy gazdája milyen gondokkal ápolja, vígyáz a tisztaságára. A versenyre 59 állattartó nevezett be más-más kategóriában, a tejlő tehénektől kezdve a vemhes üszőkön át a borjúkig. A szervezők reményei szerint a rendezvény ösztönzőleg hat a helyi állattenyésztőkre. ◀

HIRDETÉS

WASS ALBERT 30 KÖTETES VÁLOGATÁS

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ A SZOROZATHOZ?

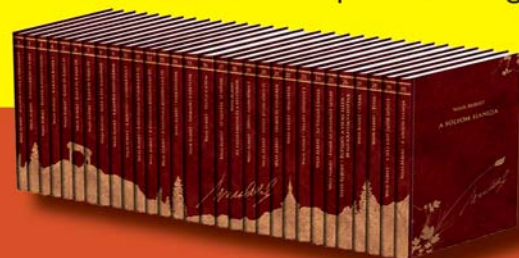
ELŐFIZETÉSSSEL:

- az első kötet ára 10 Ron, a 1–30 kötet ára egy összegben 735 Ron helyett **625 Ron**, így **AJÁNDÉKBAN KAP 5 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.
- A 1–30 kötet tíz részletben, 735 Ron helyett **677 Ron**, (9 x 70 Ron + 1 x 37 Ron + 1 x 10 Ron), így **AJÁNDÉKBAN KAP 3 KÖTETET**. A postaköltség a Kiadót terheli.

KÖTETENKÉNT 25 Ron + postaköltség áron

Egy összegű megrendelésnél

5
KÖNYVET
INGYEN KAP

A Mentor Kiadó és a Duna International közös sorozata

MEGRENDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843
E-mail: hungalibri@clicknet.ro

PARTNERBOLTUNK, AHOLO MEGTEKINTHETŐ ÉS MEGRENDELHETŐ A SZOROZAT:

MAROSVÁSÁRHELY, ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT

Az RMGC aranyemberei

Hírösszefoglaló

Dűsgazdag amerikai és izraeli üzletemberek állnak a kanadai Gabriel Resources vállalat mögött, amely 80 százalékos részesedéssel bír a verespataki arany- és ezüstkitermelést tervező Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) kanadai-román vegyes vállalatban – összegezte a tegnapi román sajtóértesüléseket az *MTI*.

A *Ziarul Financiar (ZF)* gazdasági-pénzügyi napilap szerint a beruházás mögött a világgazdaság jelentős befektetői állnak – ezek közül is a három legjelentősebb az amerikai John Paulson, Thomas Kaplan, valamint az izraeli Beny Steinmetz, akik eddig már több százmillió dollárt fordítottak a verespataki beruházásra. A *ZF* emlékeztetett, hogy a Gabriel Resources 2009 végén jelentette be, hogy a Paulson & Co. és az Electrum Strategic Holdings legnagyobb részvényeseivé

váltak 18-18 százalékkal, őket követi az amerikai Newmont Mining Corp, amely a világ egyik legnagyobb aranykitermelő vállalata, és a BSG Capital Markets, amely része a Beny Steinmetz Groupnak (BSG). Ez utóbbi kettő 9-9 százalékos részesedéssel rendelkezik.

A lap szerint mindhárom beruházó az arany piacán fontos befektetőnek számít. Az újság megemlíti, hogy Paulson 16 milliárd dollárra becsült vagyonával a 39. helyet birtokolja a *Forbes magazin* toplistáján. Thomas Kaplan 1,7 milliárd dollárra becsült vagyonának nagy részét a földgáz kitermeléséből teremtette, az izraeli Beny Steinmetz pedig gyémántból és aranyból gazdagodott meg. Az Izrael második leggazdagabb üzletemberként emlegetett Steinmetz vagyonát hatmilliárd dollárra becsülik. Az RMGC Verespatakon tervezi megnyitni Európa legnagyobb külszíni aranybányáját. ◀

Fejetlenség és titkolózás

Cseke Péter Tamás

Még mindig nem tudni az öszre ígért oktatási-nevelési támogatás folyósításának pontos határidejét, a magyar kormány határon túli magyarok számára biztosított támogatási rendszerének alapelvei a harmadik negyedévben sem ismertek, ráadásul a Szülőföld Alapot váltó Bethlen Gábor Alapnál ma vezetőcsere zajlik – sokasodnak a kérdések a határon túliak finanszírozási politikája körül.

Pénzt még nem adtak

A legkevésbé az átlátható, mi történik az úgynevezett nemzeti jelentőségű intézményekkel, noha a határon túli szánt finanszírozási keret, a 13 milliárd forint közel felét – kb. 5 milliárd forintot – erre költik. A nemzeti jelentőségű intézmények körét a Gyurcsány-kormány 2006-ban hozta létre. Ezek azok a „kiváltságos” intézmények, melyek finanszírozását a magyar állam szavatolta: évről évre egy kormányzati ciklusban előre megállapított támogatásban részesültek, amelyre nem kellett pályázniuk.

A Gyurcsány-, majd a Bajnai-kormány mandátuma alatt a kiemelt intézmények köre fokozatosan bővült: egyre több erdélyi oktatási és kulturális intézmény, irodalmi folyóirat került be a közösségszervezés és a nyelvi-, kulturális identitás szempontjából fontos intézmények közé.

Gémesi Ferenc volt nemzetpolitikai szakállamtitkártól megtudtuk: a határon túli magyar szervezetek vezetőivel megtartott magyar-magyar kormányzati konzultáció ötödik ülésén, 2009. december 15-én alakult ki az a lista, amely 2014-ig támogatandó nemzeti jelentőségű intézményeket tartalmazza. A listán 15 erdélyi intézmény, szervezet, folyóirat szerepel, melyeknek akkor összesen 336 millió forintot irányzott

Az erdélyi nemzeti jelentőségű intézmények támogatása 2010-ben (forint)	
Sapientia Alapítvány	200 000 000
Téka Művelődési Alapítvány	40 000 000
Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet	5 000 000
Studium – Prospero Alapítvány	5 000 000
Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet	3 000 000
Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége	5 000 000
Erdélyi Múzeum Egyesület	8 000 000
Teleki Téka Alapítvány	2 000 000
Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület	5 000 000
Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület	10 000 000
Korunk c. folyóirat	2 000 000
Látó c. folyóirat	2 000 000
Helikon c. folyóirat	2 000 000
Szövetség a Szórványért Alapítvány	25 000 000
Eurotrans Alapítvány	22 000 000
Összesen:	336 000 000

elő a Bajnai-kabinet. „Az Orbán-kormány hivatalosan nem módosított azóta sem a nemzeti jelentőségű intézmények körén. Tény azonban, hogy azóta pénzt sem kaptak” – nyilatkozta tegnap az ÚMSZ-nek Gémesi.

A MÁÉRT-tal nem egyeztettek

Répás Zsuzsanna nemzetpolitikaért felelős helyettes államtitkár korábban azt mondta, ezeket az intézményeket és programokat továbbra is előre kiszámítható módon és hosszú távon kívánja támogatni az Orbán-kormány, ám azok szerint a kritériumok alapján, amelyeket a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) tagszervezeteivel közösen dolgoznak ki. Arról, hogy melyek lehetnek kiemelt jelentőségű intézmények, szintén a MÁÉRT tehet majd ajánlást – magyarázta Répás. Ennek ellenére idén sem az ajánlattétel, sem a kritériumok meghatározása nem történt meg. „Nem döntöttünk ilyesmire, azt sem tudjuk, hogy mikor lesz a következő MÁÉRT-ülés” – nyilatkozta ezzel kapcsolatban Márton Árpád, aki többek között RMDSZ-t képviseli a MÁÉRT-ban. Tájékoztatója szerint az első és mindmá-

ig egyetlen MÁÉRT-ülésen „megjelentek valami magyarországi emberek, felolvastak néhány szempontot”, de a tavábbiakban nem kereste meg senki az RMDSZ-t ebben a kérdésben.

Nem nyilatkoznak

Lapunk tegnap szerette volna megtudni: a MÁÉRT-től függetlenül módosult-e 2010-hez képest a nemzeti jelentőségű intézmények listája, és ha igen, milyen kritériumok szerint. Próbálkozásunk azonban nem járt sikerrel. Répás Zsuzsannát sem hivatalában, sem mobiltelefonján nem lehetett elérni, a nemzetpolitikai államtitkarság sajtófelelőse, Lukács Bence Ákos pedig arra hivatkozva nem szolgált információval, hogy pihenőszabadságát tölti.

Nem jártunk több szerencsével a támogatásokat folyósító Bethlen Gábor Alap Zrt-nél sem. A lemondását már korábban bejelentő, ám még mandátumát töltő Ulicsák Szilárd vezérigazgató nem volt bent a hivatalában, és nem tudtuk elérni Amberboy Zsolt pályázati igazgatót sem.

A Bethlen Alapnál egyébként ma történik meg a vezetőváltás. Értesítéseink szerint Ulicsák utódja éppen Amberboy Zsolt lesz. A pályáza-

tokért felelős igazgató volt az igazgatótanács egyetlen tagja, aki júliusban nem adta be felmondását.

Félnék

Lapunk tegnap megkereste több erdélyi nemzeti jelentőségű intézmény vezetőjét, s akadt olyan is közöttük, aki nem kívánt nyilatkozni arról: milyen támogatásra számít az Orbán-kormánytól. „Félnék. Attól tartok, ha rosszat mondok az új kormányról, lekerülünk a listáról. Pedig mondhatnék, hiszen idén még nem kaptunk egy vasat sem, és szinte ellehetetlenül a működésünk” – mondta lapunknak a név nélkül nyilatkozó intézményvezető.

Azok közül a szervezetek közül, akik a tavaly kiemelt támogatást kaptak, a közelmúltban többen támogatási kérelmet nyújtottak be a Bethlen Alaphoz. Szabó Róbert Csaba, a Marosvásárhelyen megjelenő *Látó* főszerkesztő-helyettese szerint „már nem is számítottak” a támogatásra, meglepetésként jött a pályázati lehetőség, de éltek vele. A lap tavaly kétmillió forintos támogatásban részesült, hogy mi várható az idén, arról nem tudott információkkal szolgálni a lap vezetője.

A Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet (KMEI) ve-

zetője, Szabó Árpád Tőhötöm a kiemelt támogatásokkal kapcsolatban nem kívánt nyilatkozni, mert, mint mondta, nem tud pozitív fejleményekről beszámolni. „A nyílt pályázaton elnyert támogatások összege mindenki számára hozzáférhető, mi kétszer 600 és egyszer 250 ezer forintot kaptunk. Ez közelről sem fedezi a szükségleteinket” – hangsúlyozta a KMEI vezetője.

Elvonások lesznek?

Egyelőre azt sem tudni pontosan, hogy milyen összeg áll pontosan a kiemelt intézmények támogatására. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium augusztusi közleménye szerint nyílt pályázaton 1,2 milliárd forint nyerhető el, oktatási-nevelési támogatásra 5 milliárd forint jut, 500 millió forintot pedig a magyarországi iskolák kiemelt területekre irányuló kirándulásaira fordítanak. Ha igaz, hogy összesen 13 milliárd forint jut az idei költségvetésből a határon túli magyaroknak, akkor 5 milliárd forintot fordítanak a kiemelt intézmények normatív támogatására. A kieső összeg egy részét – a hvg.hu értesülései szerint – megvonják, egy részét pedig a BGA működtetésére fordítják. ◀

A határidő betartásában reménykedik az RMPSZ

Az oktatási-nevelési támogatások folyósításával kapcsolatban az utóbbi hónapokban többször felmerült, hogy jelentős csúszás várható. Az Orbán-kormány a Gyurcsány-kormány alatt érvényben lévő határidőket kitolta, és már a pályázatok benyújtásának határideje is három hónapot késett. A júniusi ígéretek szerint szeptember végén, október elején kellene hogy megkapják a szülők azt a pénzt, amelyet a 2006-2009 közötti időszakban augusztus végéig kézhez vehettek. Burus Siklód Botond, a pályázat lebonyolításával megbízott Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége elnöke lapunkat arról tájékoztatta, hogy a kérelmek feldolgozása még mindig zajlik. Várhatóan szeptember 9. és 17. között juttatják el a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt-nek a pályázók listáját. „Első körben 100 ezer gyerek támogatását javasoljuk továbbítani, egy héttel később a fennmaradó valamivel több, mint 50 ezret” – összegezte az adatokat Burus Siklód Botond.

Röviden

Botrány a matematika pótérettségén

Sorra vonultak ki tegnap a diákok a matematika pótérettségiről, többen üres lapot adtak be. Országsszerte feszült légkörben zajlik a liciumi záróvizsgák második fordulójára. A pedagógusok szerint könnyebbek a tételek, mint júniusban, a diákok az ellenkezőjét állítják. Maros megyében kétszáz diák meg sem jelent a pótérettségén.

Romákat véd az amerikai nagykövet

Megszólt a nagybányai romák tervezett kitelepítésének ügyében a bukaresti amerikai nagykövet. Az Egyesült Államok diplomatája elítélte Cătălin Cherecheș polgármester tervét, mely szerint kiutasítaná a városból az ott állandó lakcím és tartózkodási engedély nélkül élő romákat. Gitenstein csatlakozott az Amnesty International, a Romani Chriss és az Egyenlő Esély Alapítvány felhívásához, és arra figyelmeztette az előljárót, hogy a romák házainak lebontása ellenkezik a nemzetközi törvényekkel, továbbá, hogy a drasztikus fellépés nem jelent megoldást. A nagykövet úgy fogalmazott, bízik benne, hogy a polgármester érdemi megoldást talál a Nagybánya környékén élő hátrányos helyzetű emberek problémáira.

Tüntetnek a magyar intézetekért

Folytatódik a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Magyar intézeteiért zajló demonstrációsorozat. A Romániai Magyar Orvosi és Gyógyászati Képzésért Egyesület tagjai napok óta figyelemfelkeltő feliratokat viselve demonstrálnak a város utcáin. A vártemplomban augusztus 10-én tartottak figyelemfelkeltő akciót az egyetemi képzés átalakításáért lobbizó érdekvédők.

Elbúcsúzott Menahem Hakohen főrabbi

Salamon Márton László

Tizenhárom év szolgálat után elbúcsúzott tegnap a romániai zsidó közösségtől annak szellemi vezetője, Menahem Hakohen főrabbi. A bukaresti Nagy Zsinagógában tartott rendezvényen a főrabbi elmondta, fájó szívvel hagyja itt a romániai zsidó hitközséget, amelyről idejétekor csupán annyit tudott, hogy a holokauszt megtizedelte a sorait, és a hajdan nyolcszázéves közösség alig néhány ezresre zsugorodott. „Az ötven év kommunizmus szellemileg is megcsönkítette a zsidó közösséget, amelyen belül szakadék keletkezett az idős, a judaizmus hagyományait ismerő, és a fiatal, ezektől eltávolodott generáció kö-

A távozó főrabbit (középen) méltatta Sálom Simhon, Izrael ipari minisztere is (jobbra) A szerző felvétele

zött” – ecsetelte a helyzetet az ex-főrabbi. Mint elmondta, annakidején azt a kérdést tette fel magának, hogyan segíthet a romániai zsidó közösség – szellemi és anyagi téren egyaránt –, és tizenhárom év távlatából úgy véli: sikerült híd építeni a generációk között, és – a Joint amerikai zsidó szervezet közreműködésével – az előregedett közösség anyagi helyzetén is sikerült javítani. Menahem Hakohen megemlékezett az elmúlt időszakban elhalálozott zsidó közösségi vezetőkről, köztük Goldner Gábor volt kolozsvári hitközségi elnökről.

Végül a távozó főrabbi biztosította a bukaresti zsinagógában összegyűlt nagyszámú hallgatóságát, hogy jó kezekben hagyja romániai zsidó

közösséget, és bemutatta szintén Izraelből érkezett utódját, Rafael Scheffer rabbit, aki Aradon született, és már felnőttként vándorolt ki annakidején a Szentföldre.

A közösségi rendezvényt megelőzően a főrabbit fogadta a Cotroceni-palotában Traian Bănescu államfő is. A találkozáson a köztudomásúlag tengerészkapitányból államelnökké lett Bănescu utalt „közös szakmai múltjukra”, Menahem Hakohen ugyanis egy időben az izraeli hadiflotta egyik hajóján szolgált rabbi-ként. Az államfő nagyot nevetett saját megjegyzésén, amelyet a főrabbi aligha díjazott: „Örülök, hogy találkozhatunk, de nagyon boldog vagyok, hogy befejezte itteni mandátumát.” ◀

Új színház, új névvel, új évaddal

Totka László

Jegyek interneten

► Új néven vág neki „újkorri” története első évadának az önálló nagyváradi magyar színház. A héten előbb a városi, majd a megyei önkormányzat testület is egyhangúlag megszavazta, hogy az intézmény a Szigligeti Színház nevet viselje.

Erről, illetve az új évadban bemutatandó darabokról tegnap számolt Czikker Katalin, a teátrum menedzser-igazgatója a színház páholy-előcsarnokában tartott évadnyitó sajtótájékoztatóon. Az eseményen jelen voltak az újonnan létrehozott színházba olvadt intézmények képviselői is: a Szabó K. István, a Szigligeti Társulat új művészeti igazgatója, Miklós János, a Nagyvárad Táncegyüttes vezetője, valamint Szőke Kavinszki András, a Lilliput Társulat művészeti igazgatója.

Az új évad a „111 éves a Szigligeti Színház” mottó viseli – mondta a menedzser-igazgató. Czikker Katalin bemutatta az új évad jegy- és bérletstruktúráját is, melynek érdekessége, hogy a valamivel drágább bemutatóbérletek árából hátrányos helyzetű diákok bérletét támogatják, így módon 60-80 jó tanuló iskolás járhat majd színházba.

Az új évad egyik technikai jellegű újítása az elektronikus jegyeladási rendszer. Ennek segítségével a jegyek interneten is beszerezhetőek, további előnye pedig, hogy lehetővé teszi a teremkihasználtság nyomon követését. Az új rendszert az igazgató tájékoztatása szerint szeptember 5. és 10. között tesztelik.

Az évad a 2011-ben Arany Maszkot nyert, Keresztes Attila rendezésű Liliomfi című darabbal indul. Számos nagy vendégművészt invitálnak majd Nagyváradra: a Jászai Mari díjas Tasnádi Csaba rendezőt, Teodor Crisitan Popescu rendezőt, Ráckvevei Anna szintén Jászai Mari díjas budapesti színművészt. Különböző igényeket kielégítő műfajok

A Szigligeti Színház terveit Czikker Katalin menedzser-igazgató ismertette

A szerző felvétele

Változások a marosvásárhelyi társulatnál

A Parászka Miklós rendezésű Nem élhetek muzsikaszó nélkül című Móricz Zsigmond-darab bemutatásával kezdődik az évadot a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Gáspárik Attila augusztusban kinevezett vezérigazgató lapunk érdeklődésére elmondta, a produkcióban harminc színész játszik, Koszorus Kálmán és népi zenekara biztosítja a zenét, a koreográfiát Orza Călin jegyzi. „Szeretnénk jó alaphangot le-

adni, és ezzel párhuzamosan a tavalyi előadásokat is felújítani” – mondta az igazgató. A tervek szerint a nagytermi darabok közül a Platonovot, a Makrancos hőlyet láthatja megint a közönség, de a kistermi produkciók is megújulnak az évad során. Kövesdy István művészeti igazgató, a Tompa Miklós Társulat vezetője az évadnyitó társulati ülésen arról tájékoztatta munkatársait, hogy a 2011/2012-es évad tervezetben módosulások vár-

hatók, melyeket a színház új vezetősége a továbbiakban véglegesít. Gáspárik Attila az ÚMSZ-nek anynyit mondott, hogy a továbbiakban elképzelhetőek személyi változások is, ha a színház jó működéséhez erre szükség lesz. „Augusztus elején vettem át a színházat, sok időm nem maradt az előkészületekre, de hamarosan nyilvánosságra hozzuk a változtatásokat is” – mondta érdeklődésünkre az új igazgató.

HIRDETÉS

SZÉKELYUDVARHELYI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

VÁROSI SPORTCSARNOK
700 m² épületben, 1800 m² szabadteréren
100 kiállító és 15 000 vásárlatógató

2011. szeptember 29. - október 2.

târg de toamnă

ŐSZI VÁSÁR

autók
borkiállítás
fogyasztási cikkek
székely termékek fesztiválja

Kedvezményes ajánlatunkért jelentkezzen
szeptember 12-ig!

Prima Rádió
87,9 MHz

Szervező: Prima Press Kft., Székelyudvarhely, 0266-218 112, oszivasar@prima-radio.ro

Ma kezdődik Bukarestben a George Enescu-fesztivál

ÚMSZ

► Világhírű karmesterek, szólisták és zenekarok lépnek fel Bukarestben idén is a ma kezdődő és szeptember 25-ig tartó XX. Nemzetközi George Enescu Fesztiválon. A rangos nemzetközi komolyzenei rendezvénysorozaton kamarazene-koncertek, opera- és balettelőadások, kortárs zeneszerzők művei is műsorra kerülnek, nem beszélve a már hagyomány számba menő előadóművészi versenyről. A fesztivál nyitógáláján, szeptember 1-jén Christian Badea vezényli a Hágai Filharmonia zenekarát Bukarestben. Műsoron: Enescu I. Esz-dúr op. 13. szimfóniája és Sosztakovics X. E-moll, op. 93-as szimfóniája.

A Szabadság napilap szerint a kolozsvári Transilvania Filharmonia szeptember 4-i évadnyitó koncertje is része az Enescu-fesztiválnak.

Szeptember 12-én, hétfőn, ugyancsak az Enescu-fesztivál keretében a kincses városban Kocsis Zoltán vezényli a budapesti Nemzeti Filharmonikusok zenekarát. Az orosz zongoraművész, Borisz Berezovsky Bartók II., G-dúr zongoraversenyét adja elő.

A XX. Nemzetközi Enescu Fesztivál újdonsága a World Music kategória, ahol „a forráshoz való visszatérés” jegyében a népzeneben, a soul-, a rock-, a dzsesszmuzsikában stb. rejülő művészi kifejezési lehetőségeket tárják fel. ◀

A fesztivál házigazdája a bukaresti Román Atheneum

► Röviden

Faludyfeszt Gyergyóalfaluban

Szeptember 6-10. között rendezik meg a gyergyóalfalvi kultúrotthonban a Faludy György tiszteletére alapított irodalmi fesztivált, amelyet az Antropocentrum Egyesület és Gyergyóalfalu önkormányzata közös döntése alapján áprilisban elmaradt. A gyergyóalfalvi Petőfi Sándor Művelődési Házban ideiglenesen berendezett Faludy Cafében színházi előadások, író-olvasó találkozók, kiállítás, vetélkedők és koncertek várják az érdeklődőket a fesztivál minden napján 15 órától.

A Deák házaspár Szentgyörgyön

A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum Gyárfás Jenő Képtárában 2011 szept. 6-án, kedden 18 órakor nyitják meg Deák Barna és Deák M. Ria, grafikai és textilművészeti tárlatát, melyet Bogdán László író és Sántha Imre Géza művészettörténész méltat. A tárlat 2011 október 2-ig látogatható. Deák Barna grafikus, díszlettervező az egyéni alkotás mellett 1971-től a mai Tamási Áron színház díszlettervezője, díszletfestője, akárcsak felesége Deák M. Ria textilművész, festő, aki már 1969-től a színház képzőművész munkatársa volt.

Sztárparádé Velencében

Hírösszefoglaló

Megnyitotta tegnap este kapuit a 68. Velencei Nemzetközi Filmfesztivál. Az idei mustárt különösen nagy várakozás előzte meg: a patinás seregszemlén nemcsak a legnagyobb filmcsillagok, hanem a 24 alkotást felsorakoztató versenyprogram iránt is óriási az érdeklődés. A szeptember 10-ig tartó fesztivált George Clooney új munkája, a *The Ideas of March* (Március idusa) című dráma nyitja meg. A Clooney rendezésében készült filmben Ryan Gosling és Philip Seymour Hoffman játssza a főszerepet.

Marco Müller fesztiváligazgató impozáns programot válogatott össze a versenyhez. Nagy érdeklődés övezi John le Carré *Az áruló* (*Tinker, Tailor, Soldier, Spy*) című kémregényének új feldolgozását, amely igazi sztárszerposztással - Colin Firth, Gary Oldman és John Hurt közreműködésével készült. A svéd Thomas Anderson rendezéséről maga John le Carré is elismerően nyilatkozott honlapján.

A brit Andrea Arnold új *Üvöltő szelek*-feldolgozására is sokan kíváncsiak, akárcsak Ami Canaan Mann amerikai rendező *Texas*

A velencei fesztivált George Clooney új munkája, a *The Ideas of March* (Március idusa) című dráma nyitja meg

Killing Fields és William Friedkin *Killer Joe* című munkájára. Az *A Dangerous Method*-ban David Cronenberg avatja be a nézőt a pszichológia két nagyságára, Carl Jung és Sigmund Freud rivalizálásába, amint egy fiatal nő (Keira Knightley) kerül kettejük közé.

A fesztiválra olyan filmszillagokat várnak, mint Colin Firth, Keira Knightley, Matthew McConaughey, Kate Winslet, Matt Damon, Jude Law, Gwyneth

Paltrow és Madonna. Önmagát és Heródes királyt alakítja a *Wilde Salome* című produkcióban Al Pacino, Steven Soderbergh pánikot okozó halálos vírusról forgatott thrillerjét küldte a fesztivál programjába Matt Damonnal, Kate Winslettel, Marion Cotillard-ral, Jude Law-val és Gwyneth Paltrow-val a főszerepben.

A világ legöregebb filmfesztiválja szeptember 10-én, szomban

a legjobb filmnek járó Arany Oroszlán-díj és az alkotóknak járó elismerések átadásával zárul.

A 2010-es fesztiválon a pénzügyi válság miatt érezhetően apadt a költségvetés, még nem készült el az új fesztiválhelyszín, esős idő rontotta a látogatók kedvét. Idén várhatóan más lesz a helyzet, a mustra technikai újdonságokkal és megújult környezettel fogadja a népes nézősereget. ◀

Sztársarok

Csillag Tamara Buciuceanunak

ÚMSZ

Csillagot kap hétvégén a bukaresti Hírességek sétányán a román komédia nagyszonyaként emlegetett Tamara Buciuceanu-Botez, a román filmművészet jeles alakja. A 83. életévében járó színésznő kitüntetésé olyan személyiségek díja mellett kap helyet, mint Florin Piersic, Victor Rebengiuc, Radu Beligan, Amza Pellea (posztumusz), Maia Morgenstern és Alexandru Tocilescu. Buciuceanu-Botez ösztől újra visszatér a fővárosi Bulandra Színház színpadára, Jean Sarment Mamouret című darabjának Dinu Cernescu által rendezett színpadi változatában láthatja a közönség.

A művész nagyszerű filmes és színházi karriert tudhat maga mögött: Paul Călinescu 1964-es alkotása, a *Titanic Vals* után Nicolae Corjós több filmjében

A neves színészt a román komédia nagyszonyaként emlegetik

is szerepelt (*Extemporal la dirigenție*, *Liceenii*, *Liceenii Rock'n'Roll*), majd 2008-ban, Victor Rebengiuc-kal tűnt fel a

filmvászonon, Horațiu Mălăele *Néma lakodalmában* (*Nunta mută*), az Alexandru Kirițescu *Tyúkocskák* (*Gaițele*) című művé-

ből készült *Darászfészekben* (*Cuibul de viespi*) pedig George Constantinnal, Gheorghe Dinicăval, Ovidiu Iuliu Moldovannal, Coca Andronescuval, Ileana Stana Ionescuval és Tora Vasilescuval dolgozott együtt. Radu Jude legújabb nagyjátékfilmjében, a *Toată lumea din familia noastră* című produkcióban is láthatjuk majd, ennek forgatási munkálatai idén júniusban kezdődtek.

Mindemellett pedig a legnagyobb bukaresti színházakban és a iasi-i nemzetiben is játszott, legemlékezetesebb alakításai közé tartozik a *Chirița asszonyosság* (*Coana Chirița*) és a *Székek* (*Scamele*) is. A színésznőt életműdíjjal tüntették ki a 2008-as Transilvania Nemzetközi Filmfesztiválon (TIFF) is, emellett idén Kiválósági-díjjal jutalmazta a Román Színházi Szövetség (UNITER). ◀

Kettős tükröz

Megnyugtató a Iorgu Iordan-Al. Rosetti Nyelvészeti Intézet legújabb multimédia-monitorizálási felmérésének eredménye, amely szerint a romániai, román nyelvű televízióadásokban egyre kevesebb nyelvtani hibát vétenek a bementők, műsorvezetők. Megnyugodhat Pruteanu professzor emlékezete is, hiszen a nyelvtant ezidáig a legocsányabbul megfacsaró OTV is javított múlt hónapokban megvalósított „teljesítményén”: a népnemzeti eszmék propagandatévénél munkatársai csak hetvenszer ártottak Eminescunak, és nem kilencvenszer, mint márciusban. Mi, kisebbségiek – értelemszerűen – sokszor meg-megtörjük országunk hivatalos nyelvezetét – és legtöbbször a médiák iszonyú haragját vonjuk magunkra. Kazinczy hallgat, Apáczai mosolyog. Iorgu meg a következő szobortalapzat-idézetet fogalmazza – és imádkozik, hogy ne hogy egy félanalfabéta zszurnalista hibásan idézze majd barokkos körmondatait.

(prier)

Postafiók

Gondolatok a Gondolatjelről

Gratulálok, hogy újra beindították Visky István rovatát! Kár volt ezért az elvesztett idősokkért, amikor nem tudtuk naponta megizlelni ezeket a magas gondolatokat. Végre, hogy észre tértek! Tisztelettel,

Ambrus László, Csíkszereda.

Tisztelt Ambrus úr! Mi is nagyon örülünk, hogy újraindítottuk lapunk *Gondolatjel* című, közkedvelt rovatát. Ami az „észhezterésünket” illeti, mint már akkor is jelezzük, amikor leállt a rovat: ez nem rajtunk múlt. Visky úr döntött úgy, hogy egy ideig „pihen-teti” a *Gondolatjel*-t, mint ahogyan most is ő jelezte – legnagyobb örömmünkre – hogy készen áll a folytatásra. Köszönjük levelét,

A szerk.

Röviden

Brassóban adják át a Romanian Music Awards díjait

Brassóban adják át szeptember 16-án a román zeneipar legfontosabb díját, a Romanian Music Awards-ot. „Eddig minden évben olyan neves művészek léptek színpadra, akik kivételes pillanatokat szereztek a közönségnek. Olyan román művészek, akik nemzetközi sikereket is elértek és a legfontosabb európai zenei ranglistákra is felkerültek. Ez motivál bennünket a szervezésben minden évben” – mondta Giovanni Francesco, a Music Channel vezérigazgatója. „Büszkék vagyunk, hogy Brassó adhat otthont ennek a show-nak” – mondta George Scripcaru polgármester. A Romanian Music Awards elnyerése a lemezkiadók, a menedzserek, a rádiók, tévék és a román zeneiparban szereplők számára is elismerést jelent.

Készül a szupergyors internet

MTI

Szupergyors internetezést lehet lehetővé a grafén brit tudósok találmányának köszönhetően. A Manchesteri Egyetem Nobel-díjas fizikusai legújabb kutatásukról a Nature Communications folyóiratban jelentették meg tanulmányukat. A szénatomok egyetlen rétegéből álló grafént 2004-ben fedezte fel a Manchesteri Egyetemen Andre Geim és Kostya Novoselov, akik 2010-ben Nobel-díjban részesültek kutatásaikért. Ez a világ legvékonyabb, elektromosságot vezető anyaga, amely kiváló veze-

tőképességét annak köszönheti, hogy a szénatomok közti kötésekben részt nem vevő elektronokon az összes atom osztozik. Geim és Novoselov a Cambridge-i Egyetem kutatóival együttműködve most a grafént fém nanoszerkezettel ötvözték, és ezáltal meghúszszorozta a grafén által hasznosított fény mennyiségét. Korábbi kísérletek során bebizonyosodott, hogy amikor a grafénre két szoros közelségben lévő fémvezeték helyeztek és fényvel sugároztak be, elektromos áram keletkezett: az egyszerű eszköz elemi áramtermelő rendszerként működött. ◀

MÉDIAPARTNER

Prima Radio
Szekelyudvarhely első rádiója!

PRIMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓSI, REKRENS VAGYOK, A RÁDIÓSI!

MŰSOROK:

- ZENES ÉBRESZTŐ
- HUMÓR
- KITEKINTŐ
- UNITÁRIS FÉLÓRA
- HANGOLÁS
- SZÍNES ÓRÁK
- KAMASZOS KAMASZOS
- REFORMÁTUS FÉLÓRA
- ZARÁNDOKTÓN
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- NAGYFESTÜLTÉK

HALLGASSA A PRIMA RÁDIÓT, OLVASSA A PRIMATEST!

www.prima-radio.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipscai nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK
2011. szeptember 2.

A nap filmjei

Prima TV, 20.30
Chicago

Chicago, 1929. Gyilkosság. Szenvedély. Hírnév. Szex. És jazz, mindhalál. A Szeles Város megannyi kalanddal és lehetőséggel kecsegtet. Ez a csábítás elkápráztatja Roxie Hartot, a látszólag ártatlan színésznőt, aki arról álmodozik, hogy az ének és a tánc kimenti őt élete egyhangúságából. Roxie egyetlen vágya, hogy Velma Kelly varietéművésznő dícső nyomdokaiba léphessen.

DUNA TV, 22.00
A kincses sziget kalózái

Jim Hawkins, egy fogadó ifjú tulajdonosa arról álmodozik, hogy hajót szerez és kalandokat kergetve tengerre száll. Monoton élete egy csapásra megváltozik, amikor birtokába kerül a kalózok titkos térképe, amely egy mesebeli kincseket rejtő sziget paramétereit tartalmazza. Jómódú pártfogókat talál az expedícióhoz, de barátjának hiába figyelmezteti a veszélyre.

m1, 0.25
Ne menj el!

Dr. Timoteo Rossi lánya, Angela súlyos motorbalesetet szenvedett, életveszélyes állapotban fekszik a kórházban. A tragédia arra készíti a férfit, hogy szembenézzen a múltjával. Visszaemlékezik arra a tizenöt évvel ezelőtti napra, amikor megismerkedett a fiatal Itáliával. Bár a férfi nő, szerető felesége van, szenvedélyes kapcsolat alakul ki közöttük.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Középről 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.15 Hangoló 9.30 Cifra palota 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Operettparádé 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

8.10 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.40 Család-barát
9.40 Vissza Sherwoodba! (kan. sci-fi sor.)
10.00 Az utolsó mohikán (anim. sor.)
10.30 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
11.20 Derrick (német krimisor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép
16.00 Kézjegy
16.45 A mindenséggel mérd magad
16.55 Arcélek
17.15 Építészet XXI
17.45 Duna anizx
18.05 Korea, Kína és Japán kultúrájának története
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.05 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.20 Közbeszéd
22.00 A kincses sziget kalózái (am. kalandf., 2006)
23.25 Dunasport
23.30 Híradó
0.05 Tarasz Bulba (orosz akcióf.)
2.20 Közbeszéd (ism.)
2.55 Dunáról fúj a szél

m1

6.56 Ma Reggel
10.00 Az aranyrőzsa barlangja (olasz fant. kalandf., 1. rész)
11.30 A keramikus Gorkák
12.00 Drága doktor úr (sor.)
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Átjáró
15.25 Körzeti magazinok
15.15 Útravaló
15.40 Fimfárum (cseh anim. sor.)
16.30 Bűvölet (olasz sor.)
17.00 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.20 Gyerekjáték az online szolgáltatás mérközés
17.30 Robbie, a foka (német sor.)
18.20 Angyali érintés (am. sor.)
19.10 Szerelmeim (am. sor.)
20.00 Híradó este
20.30 Telesport (élő) Magyarország-Svédország labdarúgó Eb-selejtező mérkőzés
22.45 A főnökök főnöke (olasz sor.)
23.40 Hírek
23.45 Sport hírek
23.55 Záróra fiataloknak
0.25 Ne menj el! (olasz-sp.-angol filmdráma, 2004)

m2

6.56 Ma Reggel
10.00 Csere Rudi (magyar ifjúsági film, 1988)
11.00 Zenelánc
11.10 Hrvatska kronika
11.40 Ecranul nostru
12.05 Körzeti magazin
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Pegazus
15.15 Gyaloglás gulágföldön - Sarki-Ural (dokumentumf.)
16.05 Caterina és a lányok (olasz sor.)
17.00 Elit gimmi (olasz drámasorozat)
17.55 Kalandozó
18.25 Magyar bulizene
19.20 1100 év Európa közepén
19.45 Esti mese:
20.00 Híradó
20.30 Az Ushuaia expedíció
21.25 Sport hírek
21.15 Hogy volt?
22.50 Rózsaburg (sor.)
23.45 Canterbury mesék (angol-orosz anim. sor.)
0.15 Kebelebarátnők (anim. vígj.)
0.40 Maupassant történeteiből (fr. sorozat)
1.40 Angyali érintés (am. sor.)

RTL KLUB

7.00 Infómánia (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
Közzszolgálati magazin
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 Asztró Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.40 Szerelmeim fűszere (am.-angol rom. dráma, 2005)
17.40 A szív útjai (török sor.)
18.50 Ezel - Bosszú mindhalál (török sorozat)
20.00 RTL Klub Híradó
20.45 Fókusz
21.25 Barátok közt (magyar sor.)
22.00 CSI: Miami helyszínelők (am. krimisor.)
23.05 Vámpírnaplók (amerikai kaland sor.)
0.10 A főnök (amerikai krimisorozat)
1.10 Reflektor Sztármagazin
1.20 Törzsutas (ism.)
1.50 Ments meg! (amerikai sor.)
2.45 Autómánia (ism.)
Autómagazin

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka - A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Mokka habbal
10.30 Stahl konyhája
10.35 Babapercek
10.40 Teleshop
12.15 Született kémek (rajzf. sor.)
12.40 Egyesült Államok kontra John Lennon
14.30 EZO.TV
15.25 Seherzádé (török drámasor.)
16.25 Lassie (amerikai-kanadai sor.)
17.30 Második élet (amerikai-kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Seherzádé (török drámasor.)
19.30 Tények
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 Vadidegen (am. thriller, 2007)
Közben: Kenósorsolás
0.45 Aktív
0.50 Tények Este
1.20 EZO.TV
2.20 Eureka (am. sci-fi sor.)
3.15 Eureka (am. sci-fi sor.)
4.10 Alexandra Pódium (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.05 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
10.30 Értékmentés másként (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
12.05 Hírvilág extra (ism.) - Demján Meridő
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá
Vitamúsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapédia (ism.)
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Felfedező
17.05 BBC Reporters
A BBC riportműsora
17.30 BBC Hard Talk
18.00 Híradó
18.30 Európai híradó (ism.)
19.05 Civil kaszinó
Húsbavágó kérdések
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8
Mondatvadászat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont
23.00 Híradó
23.30 Riasztás (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Nyár, lányok és sztárok (live)
9.50 George Enescu nemzetközi Fesztivál 2011
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sorozat)
11.25 Disney klub
12.25 Zoom
12.30 Indiai ilusztrációk
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 e-FORUM (live)
15.15 Teleshopping
15.35 Dánut S.R.L. (szórakoztató műsor) (ism.)
17.30 Beaver mindent megold (amerikai vígjáték sorozat)
18.00 Hírek
18.25 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 A hírnök (am. rom. dráma, 2009)
23.10 Bérgyilkosok viadala (angol akcióf., 2009)
1.00 Indiai ilusztrációk (ism.)
1.15 Okuribito (japán zenés dráma, 2008)
3.30 Szexuális kudarcaim története (dok. f.)

TVR 2

8.00 A Simpson család (am. anim. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (német sor.)
9.30 Jamie vendéglője
10.00 Mesék a vadonból
10.30 Dobro urban (ism.)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Miért ABC
14.00 Ragadós történetek
14.35 Együtt Európában
15.30 Motománia
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.25 Remix
18.30 Jamie vendéglője
18.55 Adio
19.00 Mesék a vadonból
19.35 Három királyság (kínai sor.)
20.30 Biznisz óra
21.30 Csavargó halász
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Egyeseknek ez tetszik
0.00 Három királyság (kínai sor.)
0.55 Mile High (angol vígj. sor.)
1.45 Légy formában! (ism.)
2.15 Csavargó halász (ism.)
2.45 Győztesek (ism.)

PRO TV

5.00 Románia szeretlek! (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr?
10.00 Airplane 2. - A folytatás (am. vígjáték, 1982) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Fura farm

(amerikai vígjáték, 1988)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Luxemburg-Románia labdarúgó mérkőzés
22.30 Feltámadás (amerikai thriller, 1999)
1.00 Airplane 2. - A folytatás (am. vígjáték, 1982) (ism.)
2.30 Luxemburg-Románia labdarúgó mérkőzés (ism.)

ANTENA 1

4.45 A simlis és a szende (amerikai sorozat)
6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés (live)
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval
11.00 Menyasszony a fiannak - reality show
11.30 Columbo: Gyilkosság telefonhívásra (amerikai krimi, 1978)
13.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show
16.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
17.00 B.D. a hegyekben és a tengeren (román vígjáték, 1970)
18.50 Külön kiadás (live)
19.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
20.20 A gyémánt románca (amerikai-ausztrál kalandfilm, 2001)
22.20 Túl az Óperencián (amerikai romantikus film, 1992)
1.15 Con Train - A fegyencvonat (amerikai akciófilm, 1998) (ism.)
3.00 Híradó, Sport (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Kate és Leopold (amerikai romantikus vígjáték, 2001) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (ism.)
10.30 Nézd ki főz! (ism.)
11.30 Apák és kicsik (román vígj. sor.)
12.00 Ízek, három szakács (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Sport, diéta és egy sztár
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 A cseresznye a tortán (ism.)
16.00 Snow 2: Brain Freeze (amerikai-kanadai családi film, 2008)
18.00 Hírek, Időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Chicago (am.-német zenés vígj., 2002)
23.00 Bármicvó (amerikai vígjáték, 2006)
1.00 Hírek (ism.)
2.00 Chicago (am.-német zenés vígj.) (ism.)
3.30 Teo (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Lexus LS400
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 Édesvízi szörnyek - Amazonas-i dinók
12.00 Amcsi motorok
13.00 Autókereskedők úton - BMW 840, BMW 635csi
15.00 Állítólág...
- Különös mítoszok
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - Junior álommotorja
18.00 Autókereskedők - Triumph Stag
19.00 A túlélés törvényei - Skócia
20.00 Ki ad többet?
- Vámpíróló készlet
21.00 Hogyan készült?
22.00 Megrázó történetek - A világ legmagasabb nője
23.00 Stan Lee bemutatja: Supermanek a valóságban - Az elektromos férfi
0.00 Figyelj meg, ha tudsz
1.00 Autókereskedők - Triumph Stag
2.00 A túlélés törvényei - Skócia

VIASAT 3

10.40 Valahol, valamikor (am. filmdráma) 12.40 Két pasi (sorozat) 13.10 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 13.40 Lehetetlen küldetés 14.50 Órangyal (sorozat) 15.50 Doktor House (ism.) 16.45 Nyomtalanul (sorozat) 17.40 Gyilkos számok (sorozat) 19.30 Jóbarátok (sorozat) 20.25 Két pasi (ism.) 20.55 Vérmes négyes (sorozat) 21.25 Mike és Molly (sorozat) 21.55 Két pasi (am. sorozat)

SPORT.RO

9.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sportidő
15.10 Pontos sportidő
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Külön kiadás (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Pontos sportidő (live)
19.00 Külön kiadás: Luxemburg - Románia (live)
20.30 Wrestling RAW
22.30 Külön kiadás: Luxemburg - Románia (live)
0.00 Sport.ro Hírek

ACASĂ

8.15 Anania másik arca (sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.45 Láza-dó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Szerelmeim könnyek (sorozat) 19.30 Az örökösök (kol.-am. sorozat) 20.30 Cassandra (mex. sorozat) 22.00 Auróra (amerikai sorozat) 23.30 Clase 406 (sorozat) 0.30 Igaz történetek (sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Krishi (indiai romantikus kalandfilm) 14.30 Miért nősültem meg? (am. vígjáték, 2007) 16.45 Önbíráskodás (amerikai filmdráma, 1992) 18.40 Egy baleset anatómiája (kan. akciófilm, 2006) 20.25 Yamakasi 2. - Utcai szamurájok (francia-angol-spanyol akciófilm) 22.10 Kickboxer (amerikai akciófilm, 1989) 0.00 Kickboxer 2.: Visszatérés (amerikai akciófilm)

KANAL D

7.30 Családi történet (sorozat) 10.00 Kedves barátom 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 A szív úrnője (török sorozat) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show 21.00 A szülők pénzén 22.30 Cancan TV 0.30 Kanal-D Hírek 1.30 Az alakváltó (am. horror, 2005)

ETV

7.00 Napraforgó 9.00 Erdélyi Kávéház ism. 16.00 Délutáni Híradó 16.15 Erdélyi Kávéház ism. 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Híradó 17.50 Egészséges percek 18.00 Reggeli terefere ism. 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcsepp 19.30 Híradó 20.00 Több szemközt 20.25 Fél óra Fél sziget 21.00 Kultúrcsepp 21.30 Híradó 22.00 Több szemközt ism. 22.30 Híradó

Szeptember 1., csütörtök

Az év 34. hete és 244. napja, hátravan 121 nap

Ma Egon és Egyed napja van.

Az Egon germán eredetű férfinév, az Eckehard névnek az önállósult rövidülése. Az Eckehard név elemeinek a jelentése: kard (hegy) és erős.

Az Egyed férfinév a görög-ből latinositott Aegidius rövidült formája. Jelentése: pajzsvívő. Más vélemény szerint a régi magyar Egyed személynév az egy számnév vagy a szent jelentésű egy szó (ami ma az egyház szóban él) -d kicsinyítőképzős származéka. Jelentése ez utóbbi esetben egyetlenke, szentecske. Holnap **Rebeka** napja lesz.

Évforduló

- Szlovákia: Az alkotmány ünnepe.
- A II. világháború emléknapja.
- 1367 – V. Orbán pápa engedélyezi Nagy Lajos magyar királynak tudományegyetem alapítását Pécsen.
- 1881 – Megnyílik Budapesten az első polgári leánynevelő iskola.

Vicc

Gazsi és Marci futballmeccsre mentek. Egy üveg pálinkát is vittek magukkal, és megbeszélték, hogy amikor gól esik a meccsen, lehajtanak egy-egy fél kupicával. A meccs befejeződött, a végeredmény 0:0. Nagy csend után Marci leverten megszólal:
– Gazsi, menjünk el inkább kosárlabda meccsre.

Recept

Barack-teasütemény

Hozzávalók: 2 tojássárgája, 10 dkg porcukor, 20 dkg vaj, 30 dkg liszt, 1 kiskanál sütőpor, csipet só, 20 dkg baracklekvár, porcukor.

Elkészítése: A tojássárgákat a cukrral és a vajjal összekeverjük. Ezután a sütőporos lisztet a vajás masszához adjuk a sóval együtt. Az egészet összegyúrjuk, majd állni hagyjuk egy órát. Ezután kinyújtjuk, pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk, majd megsütjük. A sütemények felére lekvárt kenünk, a másik felét a lekváros süteményekkel összeillesztjük. Végül porcukorral meghintjük.

Gondolatjel

Visky István rovata

Nem minden lecsukott szem alszik, mint ahogy nem minden nyitott szem lát. Sokszor becsapjuk ezzel önmagunkat is és a körülöttünk élőket is. Néha le kell csuknunk a szemünket ahhoz, hogy tisztán lássunk és helyesen értsünk. Ilyenkor a szívével lát az ember, olyan látással, ami előtt sem a hazugság sem a tagadás nem tud el-

rejteni semmit. Az édesanyák szokták így látni gyermekeiket. Sok ember van, akik nyitott szemmel járnak, mégsem látnak meg semmit abból, ami fontos lenne. Csukd le a szemedet, ha látni és igazán érteni akarsz. Nem kell félmed, hogy csukott szemmel védtelen vagy. Nem vagy az. Akkor vagy veszélyben, ha nem tudsz látni a szíveddel.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Mind lelkiileg, mind érzelmiileg felkavarták a közelmúlt eseményei. Örömmel fogad minden változást, amitől jobbat remél.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Kicsinyes problémák miatt ne aggódj! Megismerkedhet valakivel, aki felkelti az ön romantikus érdeklődését.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Megismer valakit, aki igazán felkelti figyelmét, és hamarosan el is fogad egy meghívást az illetőtől. Am ez a kapcsolat nem lesz intenzív.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Egy számítógép vagy más elektromos kütyü felbosszantja. Amikor sokadjára sem sikerül megjavítania, végső megoldásként egyszerűen kikapcsolja.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Kétértelmű üzeneteket kap egy ismerőstől. Ez rövid időre kibilienti egyensúlyából, és megzavarja életét.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Párja élvezetes meglepetést készít elő. Az otthon kényelme most sokat ér. Örülnek, hogy sikerült biztos anyagi hátteret teremteniük közös életüknek.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Energiát összeszedve egy nagyobb bevételre összpontosít. A temperamentuma mellett némi alaposra is szükség van a siker érdekében.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A sikere éhes Skorpió-jegyű nem ismeri a félmegoldásokat. Tetteit elszántság és célszerűség jellemzi. Ha nem pihen, az a veszély fenyegeti, hogy túlhajtja magát.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Szeptember elején megérkezhet végre egy korábban esedékes összeg. Örömet fokozza, hogy az eredetnél többet kap.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

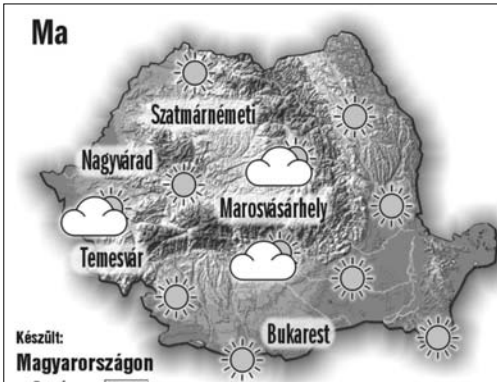
A földjegyű Szaturnusz, az ön uralkodó bolygója segít abban, hogy egy fontos munkáját befejezze. Egy nagyobb, boldogságot hozó változás van kilátásban.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Magánéletében jól alakulnak dolgai. Vegye könnyedén az akadályokat, oldjon meg minden problémát és igyekezzen megőrizni mosolygós jókedvét.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Vegyen meg mindent magának, amire szüksége van. Önt felvidítja, jókedvűvé teszi egy szép holmi.

A következő napok időjárása

Péntek	24°C	31°C	Egy hidegfront hatására főként nyugaton és a közép-országrészben lehet zápor, zivatar.
Szombat	25°C	27°C	A front kelet felé húzódik, ezért nyugati területek kivételével többfelé lehet eső, zápor, zivatar.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Anticiklonális hatások alakítják időjárásunkat, az évszakhoz képest meleg levegő érkezik fölénk. Sok lesz a napsütés, csak a délutáni órákban növekedhet meg annyira a felhőzet, hogy egy-egy zápor kialakuljon.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	30°C	19°C
Brassó	28°C	12°C
Bukarest	30°C	17°C
Csikszereda	26°C	12°C
Kolozsvár	28°C	16°C
Marosvásárhely	26°C	15°C
Nagyvárád	28°C	17°C
Szatmárnémeti	27°C	17°C
Temesvár	30°C	19°C

Káros behatások

Horváth István

***	PAPAGÁJ- FELE	SÍR, PITYEREG	ÁFONYA- DARABI	SZINES JELVENY	A GYŐZE- LEM JELE	MADÁCH SZEMÉLY- NEVE	FRANCIA SZIGET	HÁLÁVAL EMLEGET	CSIRE ...; IRÓNÓ
MÉZ EGYIK ALAP- ANYAGA									
MALAC- NÉV					TEMPEFŐI JELZŐJE!				
ANTONOV GÉPE			BÁTOR IGÉJE		ALAP- VETŐ		DATA BASE (RÓV.)		
***	BALTA JELZŐJE		ANGOL EGYÜTTES				NEM GÖMBÖLYŰ		
HÍVÓSZÓ	EGYENES SOR					... HAZUDIK AZ LOP IS		AJÁNLOTT BETŰ!	TŰZET ELFOLYT
ERDEI REJ- TEKHELY				... CURIE; FIZIKUS					
KÉT KENEZI			NEM MOND EL	SZLÁV HÁRMAS					
FRANCIA DIVATCEG			MOTOR- BELSŐ!						
ÉLHARCOS VALAMI- LYEN MOZ- GALOMBAN					PÁVA DÍSZE				
					VICTORY (RÓV.)				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logotancsok:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ
és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Stadionháború Kolozsváron

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Bár a rövidesen teljesen elkészülő Cluj Arena ünnepélyes felavatására csak október második hétvégéjén kerül sor, a vadonatúj stadion használati joga körüli vita tovább mélyíti az ellentéteket a kincses város két élvonalbeli labdarúgó-csapata között.

A CFR 1907 vezetősége hivatalosan is közölte használati igényeit, amiről az Universitatea illetékesei hallani sem akarnak. Páskány Árpád azzal érvel, hogy a stadion közpénzekből épült, és mint ilyen bárki igénybe veheti, legyen az tordai, aranyosgyéresi vagy kolozsvári alakulat. Alin Tișe megyei tanácselnök válaszára várva a CFR 1907 tulajdonosa alternatívát is nyújt mondván: ha nem engedik

meg csapatának, hogy a Cluj Arenában szerepeljen, akkor utaltnak ki 15 millió

eurót a sportegyesületnek. Páskány szerint ennyibe kerülnének azok a korszerősítési munkálatok, amelyekkel a Gépész utcai CFR-stadion elit besorolást nyer-

hetne. Ehhez elsősorban az szükséges, hogy a lelátók alakotta U betű bezáruljon.

A maga részéről az U a tradícióval érvel és azzal is, hogy a CFR-stadion is összefüggésbe hozható a közpénzekkel. Tény, hogy a Gépész utcai stadion alatti 30.035 négyzetméternyi területet 49 évre koncesszionálták a CFR 1907-nek, de az is igaz, hogy a lerobbant létesítményt magánbefektetésekkel varázsolták európai szintűvé, ahol a CFR 1907 BL-meccseit vívta.

Alin Tișe Kolozs megyei tanácselnökre tehát nem kis nyomás nehezedik, de ennek ellenére nem kívánja a sajtóban megelőlegezni döntését. Az egymással évek óta ellenségeskedő szurkolói keménymagok közt már dúl a nyilatkozatháború, a vélemények pedig felsőbb szinteken is megoszlanak. ◀

▶ Röviden

Milliók a CFR 1907-nek

Alvaro Pereira uruguayi labdarúgó 22,5 millió euróért vált csapatot, az FC Portótól a Chelsea-hez. A tranzakció 20 százaléka a CFR 1907-et illeti, így a kolozsváriak végül 9 millióért adták el a dél-amerikait akit 2008-ban 2,5 millióért vettek meg az Argentinos Juniorstól.

Nyertek a luxemburgiak

A román válogatott elleni pénteki labdarúgó Európa-bajnoki selejtezőre készülő luxemburgi válogatott 3-1-re nyert a holland másodosztályú Fortuna Sittard ellen.

Megszökött egy vádlott

Előzetes letartóztatása elől szökött meg Pál Gábor, a Cozma-ügy negyedrendű vádlottja. Az elsőfokú ítélet kihirdetésekor a bíróság lakhelyelhagyási tilalmat rendelt el a 33 éves férfival szemben.

Már bő két hónappal hivatalos felavatása előtt is indulatokat szül a csodaszép Cluj Arena Fotó: cluj-am.ro

Iszinbajeva „vébé-átka”

Atlétika

Turós-Jakab László

▶ Usain Bolt kizárását és pár váratlan eredményt követően kedden Jelena Iszinbajeva (*képünkön*) újabb buktáját kommentálták a dél-koreai Teguban zajló, 13. szabadtéri atlétikai világ-bajnokságon. Az orosz rúdugró sztáron kétségkívül (vb-)átok ül, hiszen két évvel ezelőtt, Berlinben érvényes kísérlet nélkül esett ki, ahhoz hogy most négy ugrás után maradjon a dicstelen hatodik helyen.

„Ismét vesztettem, de a jövőt illetően mégis bizakodó vagyok” – nyilatkozta a nagyon csalódott atléta, aki jövőre a londoni olimpián revánsolna. A 2003 és 2009 között veretlen és minden nagy világversenyen győztes, kétszeres olimpiai bajnok Iszinbajeva magabiztos 4,65 méterrel kezdett, de aztán rontott 4,75 m-en majd kétszer 4,80 m-en és kiesett.

A szerdai nap egyetlen versenyeiben, női 20 km-es gyaloglásban a legnagyobb esélyes, a címvédő, olimpiai és Európa-bajnok Olga Kanjiszkina győzött (1:29:42 óra) a kínai Liu Hung (1:30:00 óra) és a szintén orosz Anyiszja Kirgyapkina (1:30:13 óra) előtt. Kanjiszkina 2007-ben, Oszakában és 2009-ben, Berlinben is a szám világbajnoka volt.

Ötödik világbajnoki szereplésén a 33 éves román Claudia Stef (1:36:55 óra) a

27. helyen ért célba, míg a magyar Madarász Viktóriát három figyelmeztetés után kizárták. Az 55 induló közül csak 40 ért célba miután a magas páratartalmú levegő keményen próbára tette a versenyzőket.

Kanjiszkina aranyérmével az oroszok szinte utolérték az amerikaiakat az éremtáblázaton amelynek felsőháza a következő: 1. Egyesült Államok 4 arany-, 4 ezüst- és 1 bronzérem, 2. Oroszország 4-2-4, 3. Kenya 3-2-3, 4. Németország 1-2-1, 5. Kína 1-2-0, 6. Jamaica 1-1-0.

Ma hat versenyszámban (női hármassugár, 1500 m és 400 m gát, illetve férfi magasugrás, 3000 m akadály és 400 m gát) osztanak érmekeket, de egyik fináléban sem érdekelt magyar vagy román versenyző. A magyar Kürthy Lajos a súlylökés B-selejtezőcsoportjában szerepel, a román Esthera Petre pedig a magasugrás második selejtezőcsoportjában.

Augusztus 30-án az atlétikai világcsúcsok egyik mérőkövére emlékeztek, Mike Powell távolugró 8,95 méterére, amelyet az 1991-es, tokiói vb-n ért el. A japán fővárosban megrendezett harmadik atlétikai világbajnokságon megdőlt az amerikai Bob Beamon „szakállas” világcsúcsa (8,90 m) amelyet még az 1968-as, mexikóvárosi olimpián állított fel. E világrekord megdöntését azonban Carl Lewistől, a szám tíz éves egyeduralmától várták, akinek ez sikerült is, de a negyedik kísérlet 8,91 méterét a megengedtnél nagyobb sebességgel fújó szél miatt nem hitelesíthették. Powell ötödik kísérletével írt történelmet, és az a 8,95 m most, húsz év után is elérhetetlennek tűnik. Tokióban az amerikai dobogót Larry Myricks (8,42 m) egészítette ki minden idők legszínvonalasabb döntője végén. ◀

Halep-siker az US Openen

Tennisz

T. J. L.

▶ Egyetlen, idén Grand Slam-tornát nyert teniszesezőnő sem jutott el az US Open második fordulójába. A Roland Garros győztese, a kínai Li Na (6.) kedden kapott ki Simona Haleptől (2-6, 5-7), míg a wimbledoni bajnok Petra Kvitovát hétfőn szintén román játékos győzte le, Alexandra Dulgheru. Az Ausztráliában győztes belga Kim Clijsters el sem indult New Yorkban.

Már az első körben búcsúzott Irina-Camelia Begu, akit a 18. helyen kiemelt olasz Roberta Vinci győzött le 6-3, 6-4-re. Kiesett Sorana Cárstea is: 1-6, 5-7 a belga Yanina Wickmayerrel (20.). Ma már a legjobb 32 közé jutásért játszanak, Alexandra Dulgheru honfitársnőjével,

Monica Niculescuval. Nem jutott túl a nyitófordulón egyik magyar játékos sem: Arn Grétát Vania King győzte le 6-1, 6-4-re, Jani Réka Lucát pedig a szintén amerikai Sloane Stephens 6-2, 3-6, 7-6 (3) arányban.

Győzelemmel mutatkozott be a hetedik helyen kiemelt Horia Tecău-Robert Lindstedt román-svéd páros, amely 6-4,6-4-re verte a Bradley Klahn-David Martin amerikai kettőst.

További érdekesebb eredmények: nők: Caroline Wozniacki (dán, 1.)–Nuria Llagostera Vives (spanyol) 6-3, 6-1, Andrea Petkovic (német, 10.)–Jekatyerina Bicskova (orosz) 6-2, 6-2, Victoria Azarenka (fehérorosz, 4.)–Johanna Larsson (svéd) 6-1, 6-3, Sabine Lisicki (német, 22.)–Aljona. Bondarenko (ukrán) 6-3, 6-3, Flavia Pennetta (olasz, 26.)–Aravane

Rezai (francia) 6-1, 6-4, Kaia Kanepi (észti, 31.)–Tamarine Tanusugarn (thaiöldi) 6-4, 6-3, Francesca Schiavone (olasz, 7.)–Galina Voszkobojeva (kazah) 6-3, 1-6, 6-4, Szevtlana Kuznyecova (orosz, 15.)–Sara Errani (olasz) 7-5, 6-1, Ana Ivanovic (szerb, 16.)–Kszenia Pervak (orosz) 6-4, 6-2, Anasztaszja Pavljucsenkova (orosz, 17.)–Anna Tacisvili (grúz) 6-2, 6-2, Pauline Parmentier (francia)–Daniela Hantuchova (szlovák, 21.) 6-2, 6-3, Shahar Peer (izraeli, 23.)–Sania Mirza (indiai) 6-7 (5), 6-3, 6-1, Serena Williams (amerikai, 28.)–Bojana Jovanovski (szerb) 6-1, 6-1, Jarmila Gajdosova (ausztrál, 29.)–Iveta Benesova (cseh) 7-6 (5), 7-5, Mona Barthel (német)–Mária Jose Martinez Sanchez (spanyol, 32.) 6-3, 6-4. **Férfiak:** Novak Djokovic (szerb, 1.)–Conor Niland (ír) 6-0, 5-

1-nél Niland feladta, David Ferrer (spanyol, 5.)– Igor Andrejev (orosz) 2-6, 6-3, 6-0, 6-4, Ernests Gulbis (lett)–Mihajil Juzsnij (orosz, 16.) 6-2, 6-4, 6-4, 7-6 (4), 6-2, Jo-Wilfried Tsonga (francia, 11.)–Jen-Hszun Lu (tajvani) 6-4, 6-4, 6-4, Rafael Nadal (spanyol, 2.)–Andrej Golubjov (kazah) 6-3, 7-6 (1), 7-5, Stanislas Wawrinka (svájci, 14.)–Maximo Gonzalez (argentín) 3-6, 6-4, 6-1, 6-3, Fernando Verdasco (spanyol, 19.)–Jarkko Nieminen (finn) 3-6, 6-4, 6-1, 6-4, Florian Mayer (német, 26.)–Adrian Mannarino (francia) 6-2, 6-0, 6-1, Ivan Ljubicic (horvát, 30.)–Blaz Kavcic (szlovén) 7-6 (5), 3-6, 6-1, 7-5, Nyikolaj Davigyenko (orosz) –Ivan Dodig (horvát, 32.) 6-7 (6), 6-3, 6-0, 2-6, 6-2, Nicolas Mahut (francia)–Robert Farrah (kolumbiai) 3-6, 6-7 (4), 6-2, 6-4, 6-0. ◀

Baltikumi kontinensviadal

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Litvániában tegnap megkezdődtek a 37. férfi kosárlabda Európa-bajnokság küzdelmei. A négy csoportba osztott 24 csapat közül azonban csak a két legjobb, azaz a döntősök jutnak ki a 2012-es londoni olimpiára.

A panevezysi A csoportban Spanyolország, Lengyelország, Törökország, Litvánia, Nagy-Britannia és Portugália, a siauliai B csoportban Szerbia, Olaszország, Franciaország, Lettország, Németország és Izrael, az alytusi C csoportban Montenegró, Macedónia, Görögország, Bosznia-Hercegovina, Horvátország és

Finnszország, a klapeidai D csoportban pedig Belgium, Grúzia, Szlovénia, Bulgária, Oroszország és Ukrajna vív körmérkőzést a legjobb 12 közé jutásért.

Két évvel ezelőtt, Lengyelországban a spanyolok nyertek a szerbek és a görögök előtt, s ezúttal is ők a baltikumi kontinensbajnoki cím fő várományosai. Nem csekélyek a törökök, a házigazda litvánok, a szerbek, a franciák, a görögök és az oroszok esélyei sem miután a mezőny nagyon kiegyensúlyozott. A fogadási irodákban a spanyolok állnak a legjobban, kvótájuk 1.66. Litvánia odssa 5, Szerbiáé 12, Franciaországé pedig 19.

A keddi nyitónapján hat litvániai városban össze-

sen 61 ezren pattogtattak kosárlabdát öt percig. A hitelesítésre váró teljesítmény minden bizonnyal Guinness-rekord lesz, hiszen korábban, hét lengyel városban „csak” 30 ezren pattogtatták a játékszert.

A Litvániában szervezendő 37. kontinensvadáról hiányzik a magyar és a román csapat is. Előbbiek 1946-ban, Genfben bronz-, 1953-ban, Moszkvában ezüst-, 1955-ben, Budapesten pedig aranyérmeket szereztek, most azonban elbukták a finnekkel és a portugálokkal vívott pótselajtezőt. Románia 1985-ben a tizedik, két évvel később pedig a 12., azaz utolsó helyet foglalta el, s azóta nem vett részt Európa-bajnokságon.

A szeptember 18-ig tartó Európa-bajnokságról a *Sport 1* közvetít élőben, ma 18, pénteken 15.15, szombaton 15.30, vasárnap pedig 15 órai kezdettel, s napközben a korábbi közvetítések ismétlései követhetők figyelemmel.

Lapzártáig a csoportkörből nyolc mérkőzés fejeződött be. Eredmények: Spanyolország–Lengyelország 83:78 (A csoport), Szerbia–Olaszország 80:68 (B), Montenegró–Macedónia 70:65 (h. u.) (C), Grúzia–Belgium 81:59 (D), Törökország–Portugália 79:56 (A), Franciaország–Lettország 89:78 (B), Görögország–Bosznia-Hercegovina 76:67 (C), Szlovénia–Bulgária 67:59 (D). ◀